Telefonas: LACKAWANNA 5520

„Tėvynė" Savaitinis Laikraštis
Leidžia kas Pėtnyčia
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
PRENUMERATA METAMS:
Suvienytose Valstijose $1.50
Kitose Viešpatystėse $2.00
„TĖVYNĖ",
307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

TĖVYNĖ

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS.

The Lithuanian Weekly „Tėvynė"
Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
P. Jurgeliutė, Sec'y & Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States $1.50
To Foreign Countries $2.00
„TĖVYNĖ",
307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

MINNESOTA HISTORICAL SOCIETY

No. 30 Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Autorized on June 27, 1918.

New York, N. Y., Liepos (July) 24, 1925.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875

Vol. XVI

Lietuvos Reakcija Konfiskuoja Laikraščius

Lietuviai Laimėjo Klaipėdos Krašte

Žemės Drebėjimas Sukratė San Francisco

LIETUVOS REAKCIJA JAU KONFISKUOJA LAIKRAŠČIUS.

„Sandara" persiuntė mums sekamo kablegramo nuorašą:

KAUNAS, liepos 16 d.— *Einant nauju spaudos įstatymu Kauno Apskrities viršininkas konfiskavo „Lietuvos Žinių" No. 153 už straipsnį „Dar del valdžios įstaigų klerikalinimo". Redaktorių Bortevičienę traukia teisman. Laikraštį iš visus policija išrinko.*

SLEŽEVIČIUS.

Taipgi „Socialdemokratas" praneša:

Klerikalai be jokios gėdos jau puola Lietuvos liaudį. Štai išleisti Socialdemokratų frakcijos Seime atsišaukimai del Seimo įvykių konfiskuoti. Uždrausta visa eilė susirinkimų ir mitingų pavyzdžiui: Krakiuose, Veliuonoje, Pakuėny, Kaune neleista padaryti uždarame bute bravorų darbininkų susirinkimą, uždrausta susirinkimas kitiems darbininkams, kuriame turėjo buti svarstomas klausimas del pragyvenimo brangumo. Panašios žinios ateina iš įvairių vietų.

Kauno Apskrities viršininkas birželio 30 d. konfiskavo „Žiežirbos" Nr. 4. Už ką — nežinia, nes policininkas neturėjo jokio nutarimo, tik telefonu jam buvo įsakyta konfiskuoti.

Vadinasi, spaudos ir susirinkimų laisvę panaikinanti įstatymai pradėta vykinti visu galimu griežtumu nuo pat tos dienos, kuomet jis įėjo galėn. Iš šito aišku, kad klerikalinė reakcija pradėjo negirdėtu žiaurumu dukti ir smaugti viską, kas tik jai netarnauja.

LIETUVIAI LAIMĖJO RINKIMUS KLAIPĖDOS KRAŠTE.

Lietuvos Pasiuntinybė Vašingtone praneša sekamą „Eltos" žinią:

Galutini apskričių savivaldybių Klaipėdos Krašte rinkimų rezultatai tautybės atžvilgiu yra sekami: lietuvių išrinkta 49, vokiečių — 13. Partijomis: Einheitsfront — autonomistų 38, socialdemokratų 14, lietuvių tautininkų 10.

ŽEMĖS DREBĖJIMAS SUKRATĖ SAN FRANCISCO.

Pranešama iš San Francisco, Cal., kad liepos 19 d., 11:26 val. ryte, buvo jaučiamas smarkus žemės drebėjimas San Francisco mieste ir visoje jo apylinkėje. Tuo metu buvusieji žmonės bažnyčiose ir namuose didžiausiam susigrudime bėgo laukan, kad išsigelbėjus nuo mirties delei griuvančių namų ir abelnai visos apylinkės gyventojai labai išgąsdinti tuo smarkum žemės sukrėtimu. Tačiau apie bent kokius nuostolius nieko nepranešama.

PREZIDENTAS PRIEŠ ANGLIAKASIŲ STREIKĄ.

Oficialės žinios skelbia, kad prezidentas Coolidge pagaliau tvirtai yra nusistatęs įsikišti į ginčus tarpe darbdavių ir angliakasių atstovų, kad neprileidus prie streiko kietųjų angliakasyklų industrijoje. Jis tuo tarpu nedaro jokios įtakos nei į vieną pusę kol dar eina derybos darbininkų reikalavimais, tačiau jei derybos galutinai iširtų, tuomet prezidentas pasišauks abiejų pusių atstovus pas save ir mėgins juos sutaikyti. Bet jei ir tuomet nieko negelbėtų, tai jis pasižada panaudoti visas galimas jo urėdui teises ir priemones, kad prie streiko neprileidus.

Tuo tarpu derybose tarpe angliakasių atstovų ir darbdavių iki liepos 21 d. prie jokio susipratimo neprieita, nes abi pusės tvirtai laikosi savo nusistatymo. Darbdaviai visais galimais budais mėgina diskredituoti visus darbininkų reikalavimus, o ypač algų pakėlimo reikalavimą, tuo tarpu darbininkų atstovai rimtai atremia darbdavių puolimus ir įrodo jų didelius pelnus ir bereikalingai leidžiamus pinigus agitacijai prieš organizuotus darbininkus. Ar bus pasiekta bent kokio susitarimo šiose derybose, tuo tarpu sunku pasakyti.

EVOLIUCIJOS BYLA BAIGIAMA.

Einanti Dayton, Tenn., teisme byla delei evoliucijos mokslo virto galutinai aštria kova tarpe mokslo šalininkų ir Bryano vadovaujamų protestantiškųjų klerikalų, kurie, kaip ir musiškiai klerikalai, yra griežčiausi priešai mokslo ir pažangos. Teisėjui Raulston liepos 17 d. atmetus ginamosios pusės pasiulymą išklausyti mokslininkų liudymus apie evoliucijos mokslą, aišku, kad ir teisėjas palaiko skundėjų pusę ir todel tikimasi greito bylos užsibaigimo. Mat dabar belieka išspręsti tik techiniškoji bylos pusė, ar mokytojas Scopes peržengė valstijos įstatymus dėstydamas mokykloje evoliucijos mokslą, kuomet įstatymas draudžia tatai daryti? Aišku, kad bus atrastas kaltu kaltinamasis mokytojas Scopes šitaip bylą pastačius ir tikimasi bylą baigti greitu laiku.

ANGLIJOS ANGLIAKASIAI NENUSILEIDŽIA IR VALDŽIAI.

Angliakasių federacija liepos 15 d. vienbalsiai priėmė rezoliuciją, kuria atsisako priimti valdžios tyrinėjimus apie ginčus su kasyklų savininkais ir taip jau atmeta savininkų pasiulymą pradėti derybas, iki pastarieji neatšauks savo pranešimo, kad dabartinė sutartis jau yra pasibaigusi. Vadinasi, angliakasiai yra pasiryžę griežtai kovoti prieš savininkų nusistatymą nukapoti darbininkams algas, nežiurint ir valdžios įsikišimo į jų ginčą su darbdaviais.

ĮVAIRIOS ŽINUTĖS

— Prancijos ir Belgijos kariuomenės pradėjo evakuoti Ruhro kraštą be jokio triukšmo ir demonstracijų. Vokiečiai tikisi, kad su 1 d. rugpiučio Ruhro kraštas bus jau laisvas nuo okupantų.

— Liepos 19 d. įvyko smarkus mušiai tarpe Prancijos kariuomenės ir morokiečių, tačiau Paryžiaus žinios skelbia, kad morokiečiai atstumti atgal su dideliais nuostoliais sužeistais ir užmuštais kareiviais morokiečių pusėje.

— Kelios didžiosios Lawrence, Mass., audinyčios paskelbė savo 25,000 darbininkų algų nukapojimą net 10 nuošimčių. Kokią akciją darbininkai ims delei šito algų nukapojimo, tuo tarpu nepranešama.

— Vašingtono Darbo Departamento oficialės statistikos skelbia, kad abelnai paėmus visą kraštą pereitais metais, kurie pasibaigė su birželio 15 d., maisto mažmenų kainos pakilę 9 nuošimčiais.

— Alaskoje siaučia influenzos epidemija, tačiau esą padėtis gėrėjanti ir susirgimai eina mažyn.

— Amerikos privačių piniguočių paskolos užsienio valstybėms ir privatėms įstaigoms siekia $9,500,000,000.

— 1923 metais Jung. Valst. mokesnius nuo įeigų sumokėjo 86 asmenys, kurių metinės įeigos buvo nemažiau miliono dolerių. Keturi turėję net viršaus penkių milionų dolerių įeigų vienais metais. Jų visų įeigos siekė viršaus 152 milionų dolerių, už kuriuos jie valdžiai sumokėjo $35,788,475 mokesnių.

— 1924 metais kietųjų angliakasyklų industrijoje užmušta 496 darbininkai, arba 19 mažiau, negu metais prieš tai.

— Šių metų liepos 1 d. visose Jung. Valst. užregistruota 17,548,377 naudojamų automobilių. Išpuola vienas automobilius 6.47 ypatoms, imant abelną skaitlių šio krašto gyventojų. Vienais metais pasidaugino skaitlius 2,108,407 automobiliais.

Iš Lietuvos Laikraščių

ATIMA KNYGAS.

Panevėžio Valstybinės Gimnazijos knygyninkas, griežčiausiu budu, gimnazijos administracijai pritariant, atima knygas vasaros atostogoms ne tiktai mokiniams, bet ir mokytojams. Bendrai, knygų gavimas iš gimnazijos knygyno yra surištas su tokiais griežtumais, formalumais ir apsunkinimais kad, jeigu ne Centralinis Valstybinis Knygynas, p-lės Jodinskaitės vedamas, Panevėžio moksleivija ir mokytojai, pitekantropų pavyzdžiu, bumerangais apsiginklavę, senai butų išdumę į mišką.

MEIEROVIC KAUNE.

Birželio 30 d. Kaunan atvyko latvių užsienio reikalų ministeris p. Meierovic. Svečią lydėjo iš Rygos musų atstovas Latvijai ir Estijai p. Aukštuolis, o Kauno stoty pasitiko valdžios atstovai. Pasitaręs su musų užsienio reikalų ministeriu kai kuriais ekonominio pobudžio klausimais p. Meierovic vyksta Vokietijon, o iš ten toliau.

SALAKO PAVASARININKŲ DARBAI.

Kunigų globojami ir auklėjami pavasarininkai pradeda reikšti savo „katalikiškumą" ir kitus „gabumus".

Tai nesenai Salako skyriaus, Ažėnų kuopos pavasarininkų sekretorius Dominas Račinskas ir du eiliniai pavasarininkai broliai Jabloskai išplėšė tris svirnus — Žaliojoj Pievoj, Tetervyniuose ir Ažėnuose.

Pagauti, policijai jie prisipažino nusižengimuose. Dabar sėdi Zarasų kalėjime. Pavasarininkus suėmus, atsirado ir daugiau „darbų": jau susidarė 12 bylų; suimtieji dviejose bylose jau prisipažino.

ANGLIJOS ESKADRA ATVYKO.

Birželio 25 d. apie 9 valandą juroj pasirodė anglų eskadra. Apie 10 valandą laivai įplaukė į uostą ir saliutavo Lietuvos vėliavai 21 šuvį, į ką musų batarėja atsakė tuo pat skaičiu. Toliau musų batarėja saliutavo eskadros vadui 9 šuviais, į ką britų eskadra atsakė taip pat. Po to anglai saliutavo 13 šuviais olandų admirolo vėliavai — olandai atsakė tuo pačiu.

Tuo anglų eskadros vadas išėjo į krantą, kur buvo sutiktas garbės sargyba su orkestru ir ta pačia tvarka ir asmenimis, kaip ir vakar dieną buvo sutiktas Olandų laivynas.

12 val. dieną Anglijos eskadros Admirolas su štabo viršininkais ir laivų vadais padarė vizitą p. Gubernatoriui ir pas jį susirinkusiems vyriausybės atstovams. P. Gubernatorius revizitavo anglus.

VALDININKŲ TERORIZAVIMAS.

Paliuosuoti iš vietų: Biržų apskr. Viršininkas Broga ir policijos vadas Maldutis, Ežerėnų apskr. Viršininkas Urbaitis, policijos vadas Juzulėnas, Apskrities gydytojas Buzelis ir daug Nuovados viršininkų ir šiaip tarnautojų.

Visi pašalintieji valdininkai iš vietų skaitomi neištikimais klerikalų politikai ir todel vidaus reikalų ministeris Endziulaitis, pildydamas klerikalų griežtąją politiką, pavarė juos iš tarnybos ir jų vietose sudėjo klerikalams ištikimus zakristijonus.

ANGLIJOS PASKOLA LIETUVAI.

„Reuterio" pranešimu Anglų finansų vice ministeris pulk.leit. Guinessas, atsakydamas į paklausimus, pareiškęs parlamente, kad Anglų finansų ministerija sutinkanti garantuoti Lietuvai paskolą vieno miliono svarų sterlingų sumai mašinoms supirkti ir elevatoriams ir geležinkeliams pastatyti. Tą paskolą Lietuva turėsianti suvartoti Anglijoj.

Lietuvos Gėdulos ir Gėdos Diena

Tenka patirti iš pažangiųjų laikraščių, kad begaliniai sujudus visa Lietuva delei klerikalų smurto Seime birželio 20 d. Pasirodo, kad visoje Lietuvoje virto obalsiu, kad birželio 20 d. yra Lietuvos gėdulos ir gėdos diena. Iš visų Lietuvos kraštų plaukia sveikinimai ir užuojauta iš Seimo salės policijos jėga išmestiems atstovams: D-rui K. Griniui, K. Bieliniui ir Ig. Lapinskui ir kartu reiškiama didžiausis pasipiktinimas tokiais klerikalų žygiais ir griežtai protestuojama prieš Valstybės Konstitucijos laužymą ir išleidimą įstatymų, kuriais panaikinama spaudos ir susirinkimų laisvė.

Kad „Tėvynės" skaitytojams butų aiškiau kokius protestus Lietuvos žmonės reiškia savo valdžiai, čionai perspausdiname Telšių apskrities žemaičių pareiškimą-atsišaukimą.

Žemaičiai, be skirtumo užsiėmimo, tautos, tikybos! Telšiškiai, Kretingiškiai, Mažeiškiai, Tauragiškiai, Raseiniškiai! Visi tie, kurių protėviai žuvo kovose už laisvę, bet paliko savo ainiams laisvės meilę ir žemaitišką drąsą!

Atėjo sunkiausioji musų nuolatinės už laisvę kovos valanda!

Kaip visuomet, šioje valandoje mes esame su jumis, jusų tarpe, nes mes — ir jųs — viena dvasia ir vienas kunas.

Per ilgus šimtmečius Lietuvą slėgė rusai, ir rusų kalėjimuose, Sibiro katargose šaudomi, kariami — musų bočiai nepasidavė.

Griuvo rusų ir vokiečių carų galybės.

Išvijome bermontininkus, bolševikus, lenkus.

Dabar atsirado naujas musų laisvei pavojus iš vidaus.

Klerikalinės partijos — krikščionys demokratai, ukininkų sąjunga, darbo federacija su moterų draugija, pavasarininkais ir ateitininkais — gavę per praėjusius rinkimus 2 atstovais daugiau, negu kad kitos partijos, pradėjo smurto keliu valdyti Lietuvą.

Jie nemokėdami ir nenorėdami valdyti musų tėvynės taip kaip reikalauja visų žmonių reikalai, neįstengdami sutvarkyti šalies ir todel nustoję visų prijautimo, jie pradėjo policininkų, žvalgybininkų ir kunigų pagalba gvaltavoti liaudį.

Šį darbą dirbti jiems daug trukdė musų Seimo atstovai.

Šitie žmonių draugai laikas nuo laiko atvykdavo pas mus, per mitingus pranešdavo apie Seimo darbus, atidengdavo visas „krikščionių" šunybes. Jų kelionė visur buvo sutinkama žmonių dideliais meilės ir padėkos išreiškimais.

To negalėjo pakęsti „krikščionys", ir jie priėmė įstatymą apie uždraudimą viešose vietose mitingų. Musų Konstitucijos § 15 sako: „piliečiam laiduojama žodžio ir spaudos laisvė ir ši laisvė galima suvaržyti tik tada, kada tai yra reikalinga dorai ar valstybės tvarkai apsaugoti". § 16 rašo: „piliečiams pripažįstama laisvė daryti įstatyme nurodyta tvarka susirinkimus be ginklo ir neardant viešos ramybės". Toliau pasakyta, kokiais atsitikimais galima šias teises suvaržyti tik: § 32 „Kilus karui, ginkluotam sukilimui ar kitokiems pavojingiems neramumams valstybėje, Ministerių Kabinetui pasiulius, Respublikos Prezidentas gali visoje Lietuvoje arba tam tikrose jos dalyse įvesti karo arba kitą kokią nepaprastą padėtį, laikinai sustabdyti konstitucines piliečių teisių garantijas (§§ 11, 12, 14, 15, 16, 17).

Nei karo nei revoliucijos dabar nėra — ir todel mitingų uždarymas yra Konstitucijos laužymas ir musų teisių paniekinimas.

Tą pačią dieną priimtas spaudos įstatymas.

Tasai įstatymas laužo taip pat Konstituciją, atima iš mųs musų brangiausią turtą, žodžio laisvę, dabar apskrities viršininkas galės kiekvieną laikraštį bausti, sulaikyti, uždaryti.

Iš musų visų, ukininkų ir darbininkų, inteligentų, atimama galimybė pasikeisti mintimis protestuoti prieš valdininkų ir policininkų sauvalę, tartis įvairiais ukio ir kulturos reikalais.

Mus nori pavergti kaip buvo caro laikais.

Įvyko dideliausias smurtas prieš musų iškovotas teises.

Mes kreipiamės į tave Žemaičių visuomene ir jaunuomene! Tu daug kovojai del laisvės — kovok toliau!

Vėl atėjo kovos valanda. Mes Žemaičiai savo laisvės niekam neatiduosim, mes Žemaičiai mokėsim priversti pagerbti musų teises.

Mes jau šiandien nebeesame vergai, su kuriais įsidrąsinę Friburgo daktarai ir įvairųs svieto perėjunai — jeizuitai, popiežiaus kontaplių laižytojai, gali žaisti, kaip kad žaidė viduramžy.

Mes šiandien esame pilnateisiai Lietuvos piliečiai, moką savo teises teinkamai įvertinti. Ir mes, Žemaičiai, sakome tiems, kuriems nei musų, nei visos Lietuvos valstybės reikalai ir geras vardas užsieny, matyt, neberupi: Šalyn juodos rankos!

Šalyn — nes kitaip truks Žemaičių kantrybė, ir tuomet mes ateisime apginti save ir Lietuvą nuo jusų!

Mes priversime jus atitaisyti 20 birželio nelemtą, išdavikišką žygį! Ši diena mųs istorijoje liks gėdos ir gėdulos juoda diena.

Šitaip mes įvertiname šį „krikščionių" darbą.

Dabar jųs, Žemaičiai, klausite mųs, ką gi daryti? Taigi, tuo tarpu daryti galima tik tiek, kad visur visomis jėgomis protestuoti. Mažiausiame susirinkime mažiausios draugijos įneškite smerkiančius nutarimus, siųskite telegramus. Reikalaukite iš Prezidento, kad jis tuodu įstatymu grąžintų Seiman, nes jam duota teisė nepasirašyti įstatymų. Tegul kiekvienas Žemaitis pasiunčia Prezidentui telegramą, reikalaudamas nepasirašyti.

Nepasiduokite!

Protestuodami boikotuokite „krikščionis", boikotuokite jų spaudą!

O jei tas viskas negelbės, tai pradėsime Žemaičiai galvoti kaip kitaip savo teises apginti. Mokėjo bočiai nuo kryžiuočių atsimušti, mokėsime ir mes nuo „krikščionių" atsikratyti.

TEGYVUOJA DARBO ŽMONĖS!

TEGYVUOJA LAISVĖ!

TEGYVUOJA KONSTITUCIJA!

VALSTIEČIŲ LIAUDININKŲ TELŠIŲ APSKRITIES KOMITETAS.

SOCIALDEMOKRATŲ ORGANIZACIJOS TELŠIŲ APSKRITIES KOMITETAS.

JAUNIMO SĄJUNGOS TELŠIŲ RAJONO KOMITETAS.

MOKYTOJŲ PROFESINĖS SĄJUNGOS TELŠIŲ SKYRIAUS VALDYBA.

DARBININKŲ PROFESINĖ SĄJUNGA.

(„Žemaitis")

„TĖVYNĖ"

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienis.

S. E. Vitaitis — Redaktorius,

307 W. 30-th St., New York City.

Visi raštai skiriami „Tėvynei" turi but siunčiami Redakcijos vardu ir turi but su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiuros. Netinkami spaudai smulkųs raštai—korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

SKANDALIŠKI KLERIKALŲ ŽYGIAI.

Pagaliau galutinai paaiškėjo, kad Lietuvos Seimo šeimininkai — klerikalinė didžiuma savais balsais priėmė ne „Valstybės Apsaugos Įstatymą", kaip buvo sprendžiama iš trumpos p. Sleževičiaus kablegramos, bet priėmė spaudos ir susirinkimų įstatymų pakeitimus. Tačiau pats įstatymų vardas jokios reikšmės nesudaro, nes ir aukščiau minėtų įstatymų pakeitimu klerikalinė diktatura pasiekė to paties spaudos ir susirinkimų laisvės panaikinimo, ką butų pasiekę ir diktatorišku „Valstybės Apsaugos Įstatymu". Visas skirtumas tik tame, kad jie dabar viliugingu budu, kad apdumti visuomenei akis, pasiekė savo tikslo. Mat prieš minimą „apsaugos" įstatymą sujudo visa Lietuva ir pradėjo grumoti klerikalinei diktaturai smarkiais protestais, todel ji išsigando ir tą įstatymą ištraukė iš Seimo dienotvarkės ir jo vieton įnešė iš paviršaus išrodantį nekaltą sumanymą spaudos ir susirinkimų įstatymų pakeitimui ir jį savo balsais pervarė Seime, manydami, kad tuo budu bus galima apdumti visuomenei akis.

Bet klerikalai apsiriko šitaip manydami. Jie dabar pamatė, kad ir mažiausiai protaujantis žmogus mato jų tikrąjį tikslą ir taipgi supranta, kad ir minimų įstatymų pakeitimais suminta Lietuvos Konstitucija ir pasmaugta piliečių laisvės spaudos ir susirinkimų žvilgsniu, kurias Lietuvos gyventojams laiduoja pati Valstybės Konstitucija. Iš karto ir Amerikos klerikalinė spauda pradėjo garbinti savo sėbrų žiaurus smurto žygius Seime su opozicijos atstovais ir gyrė perleistuosius įstatymus. Bet apsižiurėję pamatė, kad ir protaujanti Amerikos katalikai pradeda atsukti jiems nugarą ir todel dabar susigriebė ir jau tik teisina Seimo priimtuosius įstatymus. Dabar jie, prisidengdami jiems priprasta demagogija, aiškina, kad tie Seimo priimti įstatymų pakeitimai nėra visiškai baisųs. Esą spaudos įstatymo visas pakeitimas yra vien tame, kad pareikalauta laikraščių leidėjų pristatyti apskrities viršininkams po aštuonis egzempliorius kiekvieno išleisto numerio, kad tuo budu suteikus laikraščių egz. viršininko raštinei, vidaus reikalų ministeriui, valstybės gynėjui ir „centraliniam knygynui".

Bet kas moka skaityti ir pajėgia suprasti ką skaito, tai aiškiai mato, kad čionai padarytas spaudos įstatymo pakeitimas tikslu pasmaugti kiekvieną klerikalams netarnaujantį laikraštį. Viršininkas vien savo nutarimu galės sulaikyti laikraščio spausdinimą ir siutinėjimą ir apie tai praneš taikos teisėjui, kuris spręs ar laikraščiui areštas teisingai uždėtas ar ne. Jei teisėjas atras, kad areštas uždėtas neteisingai, tai viršininkas už tai *neneša jokios atsakomybės ir nebus baudžiamas,* o tiktai nuims areštą ir leis sulaikytąjį numerį spausdinti. Taigi iki eis byla pas teisėją, kuri gali trauktis ilgiausį laiką, laikraščio numeris bus uždraustas spausdinti, nes tuo tikslu įstatymas reikalauja viršininkui pristatyti pirmus aštuonis egzempliorius. Jei bylą laimės laikraštis, tai sulaikytas numeris bus pasenęs ir nebus jokios prasmės jį toliaus spausdinti ir siuntinėti skaitytojams. Nuostolių, kurie delei to pasidarys laikraščio leidėjams, *nei viršininkas, nei valdžia nepadengs.*

Ir šitokiu budu gali viršininkai sulaikyti kiekvieną laikraščio numerį, nes žinant klerikalų tarnų vienpusiškumą nieko kito laukti ir negalima. Šitai mums kuoaiškiausiai pasako įvykis Mariampolėje, kuomet laike prof. Herbačiausko paskaitos atėjo į susirinkimą apskrities viršininko atstovas ir iš anksto pareiškė, kad nebutų nei puse žodžio prisiminta apie valdžią ir kunigus, o jei to prelegentas neprisilaikys, tai bus uždarytas susirinkimas. Taigi ir dabar viršininkai galės uždėti areštą kiekvienam neklerikalinio laikraščio numeriui, nes užtenka kad ir švelniausioj formoj prisiminti valdžios ar atskirų valdininkų bent kokius žygius ir juos pakritikuoti, arba priminti klebonų politikos žalingus Lietuvai darbus ir laikraščiui jau uždėtas areštas. O negalima nei norėti, kad Lietuvos pažangiosios visuomenės organai tylėtų prieš klerikalinės diktaturos smurtą, kuriuomi yra žudoma ir pati Lietuva. Juk tik tam tikslui jie ir leidžiami, kad kovoti už Lietuvos piliečių teises, už Lietuvos nepriklausomybės išlaikymą. Jei pažangieji laikraščiai apie tuos reikalus nerašys, tai nėra prasmės juos visiškai ir leisti, nes klerikalinei diktaturai himnus gieda jos pačios organai. Pažangiųjų laikraščių pareiga šviesti Lietuvos liaudis ir nurodyti pavojus Lietuvai ir pačiai liaudžiai — jos teisėms, laisvei ir gerbuviui, o ne garbinti klerikalinio smurto žygius.

Akyvaizdoje šitokios padėties Lietuvos gyvenime, kurią sudaro spaudos įstatymo pakeitimas, aišku, kad apskrities viršininkai *galės pasmaugti kiekvieną laikraštį, kuris tik netarnauja klerikalų diktaturai.* Tą patį galima pasakyti ir apie susirinkimų įstatymo pakeitimą, bet apie tai išsitarsime sekamam „Tėvynės" num.

Vadinasi, jau išsipildė D-ro Jono Šliupo pranašavimas, kad Lietuvoje ateina tie patys laikai, koki viešpatavo Rusijos carizmui Lietuvą slėgiant. Ir tie laikai Lietuvos gyvenime sugrįžo su spaudos įstatymo pakeitimu. Kaip tuomet reikėjo kontrabandos keliu gabenti iš užsienio lietuviškuosius raštus, taip ir dabar reikės gabenti tuo patim kontrabandos keliu raštus į Lietuvą. Skirtumas tik tame, kad dabar bus gabenami žodžio ir spaudos laisvę skelbiantieji raštai ir ginantieji Lietuvos piliečių teises prieš savuosius jau Nepriklausomos Lietuvos juoduosius viešpačius.

Bet nėra to blogo, kuris su laiku neišeitų ant gero. Jau niekas neabejoja, kad klerikaliniai Lietuvos valdonai šituo savo smurtu ir šitokiu Lietuvos Konstitucijos ir piliečių teisių sutrempimu pasirašė savo viešpatavimui užbaigos dekretą. Šiandien matome iš Lietuvos pažangiųjų laikraščių, kad visuose Lietuvos kampuose sąmoningieji Lietuvos piliečiai griežčiausiu budu smerkia šitą klerikalų žygį. Šio „Tėvynės" num. pirmame puslapy perspausdiname žemaičių pareiškimą, iš kurio skaitytojai matys kokiu pasiryžimu ir kokiu įnirtimu net šaltieji žemaičiai skelbia kovą juodąjai klerikalinei diktaturai. Kuomet visuose Lietuvos kampuose tukstantinės minios šitokius pareiškimus daro savo valdžiai, tai tos valdžios padėtis yra nepavydėtina ir aiškiai matomas jos viešpatavimo galas.

Jau pradeda subrusti ir Amerikos pažangieji lietuviai su savo protestais ir pareiga visų Amerikos lietuvių nepasilikti nepareiškus savo griežto protesto prieš klerikalinės diktaturos smurtą Lietuvos gyvenime. Musų pareiga visomis išgalėmis pagelbėti Lietuvos pažangiąjai visuomenei kovoje su klerikaline hegemonija, kuri turi buti sunaikinta ir Lietuva išgelbėta iš jos juodųjų nasrų.

PERŽVALGA

Gyvenimo Ironija.

„Liet. Ukininkas" padaro sekamą reikšmingą pastabą:

„Kuomet birželio 20 d. iš Seimo buvo žiauriai šalinami atst. Grinius, Lapinskas ir Bielinis, tai balsuojant už jų išmetimą kademams, su jais kartu balsavo ukininkų sąjungos neskiriama dalis kazokas Jerinas. Rusams kazokams, Jerino tėvynainiams Lietuvoje viešpataujant, Bielinis už lietuviškos spaudos platinimą sėdėjo Sibiro katargoje, Lapinskas ir Grinius taip pat už spaudos platinimą ir lietuvių tautiškos sąmonės gaivinimą atvėjų atvėjais sėdėjo kalėjimuose, buvo persekiojami, sekami. Ir štai, nepriklausomos Lietuvos Seime, kada tiems patiems kovotojams veteranams Griniui, Lapinskui ir Bieliniui vėl teko ginti spaudos laisvė, už jų išmetimą iš Seimo balsavo kazokas Jerinas, dabar jau lietuviškos ukininkų sėjungos frakcijos narys!"

Ištikrųjų tai skaudi gyvenimo ironija!.. Ir klerikalai šalindami iš Seimo salės šituos veteranus kovotojus už Lietuvos laisvę net su policijos ir savo sėbro kazoko pagalba, davė progos visiems Lietuvos priešams ironiškai nusišypsoti iš švenčiausių lietuvių tautos idealų. Kiekvienas tikras lietuvis, kuris nors kiek gerbia kovotojus už lietuvių tautos laisvę, turėtų didžiausiu pasipiktinimu pasmerkti klerikalų diktaturą, kuri nesidrovi net su buvusių Lietuvos budelių ainiais draugauti, by tik užtikrinus sau viešpatavimą. Liudna ir skaudu konstatuoti šitokius įvykius Lietuvos gyvenime.

—o—

Klerikalinė Dora.

Laikraščius skaitančioji visuomenė gerai žino, kaip garsiai klerikalinė spauda moka šukauti apie „bedievių" nedorybes ir nuolatos bubnija, kad tik „krikščioniškojo mokslo doroje yra žmonijos išganymas". Tačiau klerikalinė spauda negali įrodyti „bedieviams" tokių nedorybių, kokių pilna „krikščioniškojo mokslo dora" besidangstančiųjų tarpe. Telšiuose einantis pažangus savaitraštis „Žemaitis" paduoda sekamą žinutę iš Tverių:

„Musų kunigėlių šulas ‚pavasarininkas' Kuzminskas nesenai teismo nuteistas mėnesį arešto už pasisavinimą svetimų pinigų jam bunant pašto agenturos vedėju, lig neatlikęs bausmės tapo valsčiaus sargo pagautas su pora arklių ir vežimu nakčia bevagiant valsčiaus statybos medžiagą (rąstus).

„Musų parapijiečiai su pasibiaurėjimu tebemini Kuzminską kaipo šnipą iš vokiečių okupacijos laikų, kurs terorizavo žmones (nemažai iš jo rankų puvo ir žuvo kalėjimuose: Rutalis, Tolis) šiandieną yra skaitomas geru kataliku. Mėčius iš Kiliunėnų sukapojo kirviu galvą savo uošvio, K. Petkevičius ir kitas (iš klebonijos) pavasarininkas parsinešė nakčia iš kaimo nugarose vartus, už lindimą kur tai pro langą. Tai ‚pavasarininkai' dirbantieji ‚Dievui ir tėvynei', — pasigėrėkite."

Jei prie šito pridėsime klerikalų partijos žymų šulą — kun. Šmulkštį, kuris, rodos, iki šiol buvo net klerikalų partijos centro komiteto pirmininku ir budamas Seimo Užsienių Komisijos pirmininku parduodavo „Rytui" žinias iš slaptų posėdžių, imdamas po 50 centų už eilutę, jau nekalbant apie jo kitas avantiuras net prieš užsienio atstovybes, tai ir gauname aiškų vaizdą, kokios doros principais vaduojasi klerikalų vadai. Pardavinėti už pinigus spaudai tokias žinias užsienio politikos reikalais, kurios reikia laikyti didžiausioje slaptybėje, gali tik paskutinis valstybės išdavikas. Tačiau Lietuvoje klerikalų partijos vadai — kunigai tokiais darbais pasižymi ir tuo patim kartu vis giriasi su savo „krikščioniška dora".

Vadinasi, pradedant viršunėmis ir baigiant provincijos klerikalų partijos darbuotojais, visi jie dirba „Dievui ir tėvynei" vien šmugelio, vagysčių purvuose braidžiodami. Kaip biauriai murzinas tas „krikščioniškosios doros" veidas!

ŽMONIŲ SVEIKATA

Šį skyrių veda DR. A. J. KARALIUS, 3303 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai pažymėtu antrašu.

LYTIES HYGIENA

Rašo Dr. A. J. Karalius.

LYTIES HYGIENA MOTERIMS.

Sunki padėtis.

Lyties reikaluose moteris daugiau nukenčia. Musų moteris paprastai susipažįsta su lyties pakrikimais ir venerinėmis ligomis tiktai tuomet, kai ją skausmai baigia kamuoti... Ji lengvai pasiduoda vyro paikiems prižadams, ji vyrui patiki, o paskui, anot žmonių patarlės, vargelį vargsta. Moterei ir pati gamta žiauresnė. Gimdymas, mėnesinės, jautrumas, simpatingumas, dalinai silpnumas — šitie dalykai moteries padėtį tikrai apsunkina.

„Kodel man mama pirmiau nieka nesakė", „Kad anksčiau bučiau žinojusi", „Nuo manęs viską slėpė, o dabar jau vėlai" — šitaip kalba musų jaunos lietuvaitės... Gaila. Kalba jos taip, dejuoja, ašaras lieja ir kankinasi. Tai vis tamsybės aukos. Kiek musų jaunų lietuvaičių serga venerinėmis ligomis, kiek jos kankinasi... Kas čia tau viską išpasakos.

Apsiveda jauna graži lietuvaitė, dirba fabrike, vaikų nenori tuo tarpu. Vartoja visokius kenksmingus sveikatai dalykus, eina pas akušeres ir duodasi gadyti. Paskui žiurėk musų sesutė išbalusi, susitraukusi, strėnas jai amžinai sopa, vaikų jau norėtų turėti, bet negali...

Arba vyras apkrečia kokia nors liga. Jauna moteris kenčia, nedrįsta nė savo vyrui pasiskųsti... Galų gale kantrybė išsisemia. Paskui operacija viena ir kita...

Visokio plauko šarlatanai musų moteris dar lengviau pasigauna. Negaliu iškęsti nepapasakojęs sekamo atsitikimo. Užvakar ateina jauna moteris. Skundžiasi strėnų skaudėjimu. Vienas lietuviškas sukčius naprapatas per šešis mėnesius braukė jos nugarkaulį, iškaulijo visus pinigus kiek turėjo... Jinai verkia. Suradau jos ligą: generėja (klepas)... Jinai plaukus nuo galvos rauja — mat tas sukčius naprapatas dar esąs jos giminaitis... Ot, sakau, kokių laikų susilaukėme: lietuvis šundaktaris atima iš savo giminaitės paskutinį grašį ir dar jos sveikatą pavagia...

Garbė „Tėvynei".

Šiuose laikuose lietuviški laikraščiai pradeda už pinigus garsinti visokius šundaktarius, — pradeda garsinti nachališkiausiu budu. Gaila tos nekaltos popieros, bet dar labiau gaila tų skaitytojų, kuriuos toki garsinimai žiauriausiu budu nuskriaudžia, nes atima jiems sveikatą. Čionais visi galime pasakyti: garbė „Tėvynei" — nes šitas laikraštis šundaktarių negarsina. Visos moterys tai turėtų pasakyti, nes joms šundaktariai gal but daugiausiai žalos padaro.

Meilė.

Kankina moteris ir meilė. Tikrai. Moteris jautresnė, ji meilę kitaip supranta, ji geidžia mylėti vieną vyrą, ji geidžia vyro ir sykiu savo vaikų tėvo. Vyras kitokis: jisai linkęs prie daugpatystės, jei taip galima išsireikšti. Vyras reikalauja nekaltybės, nors jisai šimtą kartų jau „prasikaltęs". Vyras lengvai seka paskui kiekvieną moterį, kuri moka gražiai nusipudruoti ir akimis pamerkti.

Ir išsidirbo dvejopas dorovės supratimas lyties reikaluose: vyrui dorovė vienokia, moterei kitokia. Jųs, moterys, tai pačios žinote. Čionais šiuo klausimu nekalbėsime. Moterims noriu duoti sekamų patarimų:

1) Auklėkite stiprią valią — nepasiduokite vyro saldliežuviavimui, nes jisai jus greitai apgaus. Jisai paliks jus kentėti. 2) Atminkite, kad vyras šiandien jus bučiuoja, o rytoj jus gali apkeikti. Prieš apsivedimą ištirkite ar vyras tikrai myli, ar tiktai taip sau ieško gaspadinės. Vyro meilė paprastai greičiau atšala ir išgaruoja 3). Apsivedusios moterys dažnai užmiršta, kad vyras myli gražiai pasipuošusias moteris. Tai-gi, moterys, ir šiuo žvilgsniu stengkitės įtikti savo vienam vyrui, kai pirmiau kad stengdavotės įtikti visiems. Moteris gali ir privalo palaikyti vyro meilę po apsivedimui. Gaila, kad čionais neturiu vietos šituo klausimu kalbėti — kada nors vėliaus apie tai parašysiu plačiau.

Jusų dukrelės.

Jusų dukrelės paklaus iš kur vaikai atsiranda. Tai svarbus klausimas, kuris jums reikės tinkamai atsakyti. Ir neužteks kalbėti apie garnius, nes jusų dukrelės reikalaus tikros teisybės. Motinos, prisirengkite savo dukrelėms duoti teisingą atsakymą. Jei jųs neatsakysite, tai jusų dukrelės atsižinos gatvėse nuo savo jau gal but nupuolusių draugių. Ir paskui jųsų dukrelės vargelį vargs ir jums išmėtinės... Čionais tiktai primenu jųsų priedermę: už savaitės kitos parašysiu kaip motina privalo savo dukrelę mokinti lyties slaptybių.

Vaikai.

Moteris, kaip žinote, gimdo vaikus. Taip gamta sutvarkė. Negalima kalbėti apie tai, ar sveika vaikai gimdyti, ar ne. Moterys gimdė ir visuomet gimdys. Kitokios išeities niekas nemato ir nematys. Dažnai gimdymas moterei daug sveikatos suteikia. Tikrai. Jųs tai matėte. Daug sveikiau vaikas pagimdyti, negu pasiduoti kokiai akušerei, kuri moterį sugadina ir nusilpnina. Žinoma, yra moterų, kurios neprivalėtų vaikų turėti, bet tokių nedaug.

Štai kokios moterys neprivalo vaikų gimdyti: sergančios sifiliu, džiova, diabetu (cukrinė liga), silpnaprotės ir tos, kurių dubuo netikusiai suaugęs. Tokioms moterims gal butų geriausia visai nevesti. Mums reikia sveikų vaikų — sveiko kuno ir proto. Prieš apsivedimą reikėtų šitais klausimais susirupinti. Kitą vertus, perdaug vaikų ir-gi kenkia, ypatingai neturtingoms moterims. Lengva kalbėti apie dideles šeimynas tiems, kurie savo šeimyną gali tinkamai išauklėti. Neturtingiems vaikais apsikrauti dažnai nėra jokios prasmės: sakau, mums reikia vaikų, bet sveikų ir tinkamai išauklėtų, tokių, kurie butų naudingi draugijai.

Apsivedimas.

Prieš apsivedimą kiekviena moteris privalo reikalauti nuo savo busimo vyro, kad jisai nueitų pas daktarą ir gautų sveikatos certifikatą. O tai reiškia štai ką: medicinos daktaras paima kraują, pasiunčia į laboratoriją, paima šlapumą ir rupestingai apžiuri lyties organus. Centrifuguojama šlapumas ir dedama į kulturą: jei yra gonokokų (gonorėjos bakterijų), tai už 24 valandų mikroskopas juos aiškiai parodo. Kraujas tyriama dvejopai: ieškoma sifilio ir gonorėjos. Tiktai šitokiu budu galima pažinti ar žmogus turi venerinių ligų. Atminkite moterys, jogei vyrai visuomet slepia savo ligas ir visokius silpnumus, ypatingai prieš apsivedimą.

Lygybė.

Lygios tiesos, sufragizmas, politika etc. yra toki dalykai, kurie kenkia moterims. Žiopliai kalba apie tai, ar moterų protas silpnesnis už vyrų, ar moterys lygios vyrams gabumais. Moteris, žinote, visai kitaip subudavota, negu vyras. Jos gabumai ir išmintis visai kitokios ryšies. Ji padaro tai, ko vyras nepadaro.

Moteries pašaukimas — buti motina. Yra moterų pasižymėjusių moksle, dailėje, net atletikoj, bet tokios moterys, taip sakant, nėra moterys. Didesnė dalis moterų valdoma širdies ir jutulių, meilės ir simpatijos, gailestingumo ir savotiško pasišventimo. Laiminga tauta, kurios moterys supranta savo rolę ir pareigas. Vieton kvailos politikos aš moterims visuomet patarsiu susirupinti savo lyties ir meilės reikalais. Čionais joms plati ir garbinga dirva.

Naujas Laikraštis.

Pastariomis dienomis „Tėvynės" Redakcijai prisiųsta du numeriai naujai pradėjusio eiti Kaune laikraščio „Musų Frontas" — socialdemokratiškosios moksleivijos laikraštis. Šis naujas laikraštis ir savo nepaprasta teknika ir turiniu yra įdomus, vidutinio formato 16 puslapių. Matomai eina neperiodiniai, nes pirmas num. išleistas vasario mėn., o antras — birželio mėn. Kaina vieno egz. — 1 litas. Redaktorium leidėju pasirašo P. Janeliunas. Administracijos adresas: Kęstučio gatvė 40 — 1, Kaunas.

Domas Klausutis.

Iš "Krikščioniškosios" Politikos Laktų

(Tąsa)

Taigi, dabar mums nenuostabu, kad lenkų atstovas, turėdamas tokį uolų p. Hymansą Lenkijos užtarėją, pareiškė, jog Lenkija nebeinteresuojasi Vilniaus klausimu, o įvykęs faktas esąs tik istorijos dalykas...

Tokiu budu Vilniaus klausimas, pasiekęs IV-jo Tautų Sąjungos plenumo sustojo ir lygi šios dienos tebekybo ore toliau nebejudinamas. Tiesa, Tautų Sąjungos plenumo posėdy, Lietuvos atstovas p. Sidzikauskas griežtai pareiškė, jog Lietuvos vyriausybė ir visa lietuvių tauta *nepripažįsta* Tautų Sąjungos Tarybos ir Ambasadorių Konferencijos nutarimų Vilniaus reikalu; Vilnius laikomas tokioje pat padėty, kokioje jis buvo smurto keliu per Želigovskį pagrobtas... Tačiau pasaulio galiunai ponai Hymansai, Punankarės ir kiti imperialistai Vilniaus klausimui uždėjo amžiną kryžių. Šie ponai nė skaityti neskaitė Vilniaus lietuvių komiteto memorialio, neskaito jokių Vilniaus lietuvių skundų, nekreipia dėmėsio į teisėtus lietuvių reikalavimus ir tt.; jie tik su pasigėrėjimu žiuri į lenkų daromą terorą Vilniaus krašte; jie gal pasigėrėdami žiuri į lenkų darbus uždarinėjant lietuvių švietimo ir kulturos įstaigas, kruvinus plėšimus ir negirdėtą pasauly lenkų barbarizmą...

VILNIAUS PRARADIMO KALTININKAI.

Vilniaus Lietuva neteko, daugiausia kunigo Purickio dėka. „Krikščionys" laimindami Purickio darbus, maža teprižiurėjo, ką tas kunigėlis dirba. Dėja, pasirodė, kad užsienių reikalų ministerijoje daugiau rupinosi savo reikalėliais, negu valstybės svarbiausiais reikalais. To viso pasekmėje netekom pagaliau ir savo sostinės. Ir vis tatai „krikščioniškosios" politikos dėka...

Purickio papėdininkas, užsienių reikalų ministeris Čarneckis, paėmęs politikos vairą į savo rankas, pirmiausia bandė Vilnių „išvaduoti", žinoma, tokiomis pat priemonėmis, kaip ir kun. Jurgutis, kad „vadavo". Taigi parašė Ambasadorių Konferencijos pirmininkui ilgą notą, siulydamas iškelti Vilniaus klausimą išnaujo svarstyti ir teisėtai išspręsti. Dėja, Amb. Konf. pirmininkas, kad ir socialistas, p. Čarneckiui atsakė, gali sakyti griežtesniu tonu, negu p. Poincarė butų atsakęs.

Dabar Vilniaus klausimas yra įsmegęs į didžiausią uolos kalną, iš kurio nebegalima išversti. Delto Vilniaus atidavimas Lietuvai daugiau nebus svarstytas, kol bendroji pasaulio politikos situacija žymiai nepasikeis. Tačiau lietuviai neprivalo tuo nusiminti, bet visomis pajėgomis rengtis prie Vilniaus išvadavimo. Nors amžiai praslinktų, vis viena Vilnių išvaduoti mes privalome!

Tuo ir baigiame Vilniaus politinę apžvalgą, rezervuodami sau teisę, kiekvienu momentu, esant reikalui, kiek tik reikės šiuo reikalu kalbėti.

KLAIPĖDOS KLAUSIMAS.

Iš eilės svarbiu politikos klausimu nun tenka kalbėti *Klaipėdos klausimu*. Tačiau, iš anksto reikia pareikšti, kad šiuo reikalu teks kiek trumpiau kalbėti, nors šio klausimo istorija yra ne mažesnė Vilniaus klausimo istorijai. Mat čia turime daugiau priežasčių, del kurių mums nereikalinga šis klausimas kelti didelėje plotmėje: visų pirma, kad Klaipėdos kraštas, šiaip ar taip kalbant, priklauso Lietuvos valstybei, antra, to krašto atvadavimo istorija visų tebėra neužmiršta. Taigi čia liesime tik tuos politinius įvykius, kurie rišasi bendrai su Klaipėdos klausimo išsprendimu.

Kai iškilo pasaulio politikos arenoje Klaipėdos klausimas, kilo tikra audra. Toji audra nemaža pasauly buvo girdėtis. Bendrai, Lietuvos laimei ar nelaimei, kiekvienas musų valstybės reikalas sprendžiamas didžiausiu pasauly triukšmu. Taigi ir Klaipėdos klausimas buvo išspręstas tokiu pat triukšmingu budu, kaip ir Vilniaus klausimas buvo sprendžiamas.

Lenkai, pagrobę Vilnių, norėjo ir Klaipėdą pasigrobti. Delto, pajutę Klaipėdos išsprendimo laiko prisiartinimą, didžiausiu įnirtimu pradėjo varyti slaptą ir atvirą agitaciją už Klaipėdos prijungimą Lenkijai. Vilniaus reikaluose tvirtą Lenkijos šalininką lenkai turėjo belgą p. Hymansą, Klaipėdos — santarvės vyriausį komisarą prancuzą p. Petisnę. Pastarasis savo darbais pasirodė ne blogesnis buvo lenkams, kaip Hymansas. Be p. Petisnės, lietuvių tautos išdaviko Aukštuolaičio, po Krauso ir kitų, lenkai dar turėjo tvirtą šalininką — vokišką „Freištatą". Taigi, darbas buvo dirbamas organizuotai. Vadinasi, bereikėjo šiokiu ar tokiu budu nusikratyti lietuvius ir Klaipėda butų atatekusi Lenkijai...

Nenuostabu delto, kad Santavės vyriausias komisaras Klaipėdos kraštui, pajutęs krašto lietuvių nepasitenkinimą santarvės politika ir pasiryžimą sau teises atgauti ginklų pagalba, ėmėsi prieš lietuvius griežčiausių represijų, įmesdamas lietuvius į kalėjimą už kiekvieną menkiausį lietuvių teisės panaudojimą, drausdamas visokius lietuviams viešus susirinkimus ir visur protestuodamas lenkus. Ir žinoma, Petisnė, santarvės kariuomenės pagalba tikėjosi numalšinti lietuvių sukilimą. Tuo tikslu jis visomis pastangomis rupinosi greičiau gauti iš Aliantų daugiau kariuomenės, karo laivų, ginklų ir amunicijos sukilimui malšinti. Be to, kiek tik buvo galima daugiau išputė savo pranešimuose esamąją krašto padėtį.

(Daugiau bus)

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS.

SEKMAS — NTVOGK!

Adomas lošė dvilypę meilės rolę tol, kol teisingumo ranka jo napalietė.
Skaityk jo paties išpažintis.

Nemažai yra tokių atsitikimų tarpe jaunimo, kad vieną vyrą pasidaboja dvi merginos vienu kartu, arba vieną merginą myli du vaikinai ir niekaip negali savęs įtikinti kurį pasirinkti.

Kur tokia dvilypė meilė ar patraukimas atsiranda, tai visų trijų tarpe sutikimo nei draugiškumo nėra. Jeigu dvi merginos myli vieną vyrą, paprastai jos buna „geros draugės" arba du vyrai įsiklepoję į vieną moterį, gana tankiai sueidinėja ir draugingai praleidžia valandų-valandas. Ir nors moters ar vyrai taip draugauja, bet visuomet akmenį kišeniui nešiojasi, kad prie pirmos progos jį galėtų panaudoti savo „draugo" ar „draugės" visos eilės naujų dantų sudėjimui!

Tarpe manęs, Mildos ir Magdės, buvo visiškai kita istorija; mes visi trys rodos galėjome išsitekti po vienu stogu. Daugeliui gali atrodyti, jog tai nėra galimas daiktas kad vyras galėtų dvi merginas mylėti vienodai; nekurie pasakys, jog galima vieną mylėti ir kitą gerbti, bet laikui bėgant tas dalykas turi priimti tikrąją prasmę. O aš žinau, kad musų trijų tarpe draugingumas buvo per ilgą laiką. Iki aš sulaukiau dvidešimt trijų metų amžiaus, man mergos, kaipo skirtingos lyties sutvėrimai, suvisai nerupėdavo ir manęs neinteresuodavo.

Milda, su kuria man teko kartu lankyti mokyklą, buvo man drauginga visą laiką. Gyvenome vienas netoli kito prie vienos gatvės, abudu tuos pačius kaimynus pažinojome. Jos du broliai buvo mano geriausiais draugais, kartu visi žaisdavom, dalydavomės naujienoms. Aš žinojau Mildos kiekvieną pasikrutinimą, o ji žinojo mano kiekvieną žingsnį nuo to laiko, kuomet iš dumblo kepdavome bandutes priešais saulės kaitrą. Delto ir musų meilė prie vienas kito išaušo taip, kaip saulė iš ryto užteka.

Mudu padarėva išpažintį musų meilės tą vakarą, kuomet ant rytojaus man reikėjo išvažiuoti į liogerius. Nedaug ką mes turėjome kalbėtis, bet nežinau kaip aš ją laikiau apkabinęs savo glėbyje ir musų lupos susitiko; tai buvo pirmas musų bučkis, kas neapsakomai mane sujudino. Rodos gamta buvo surinkusi visus saldžiausius daiktus nuo gėlių žiedų ir sukrovusi Mildai ant lupų... Nieko nešvaraus ar žemo musų šioj pirmoj meilėj nebuvo; buvo meilė tokia, kokia tik danguje angelai tegali mylėtis. Tas mus surišo tvirtu pasitikėjimo ryšiu, kad ir šimtą metų reikės laukti vienas kito, tai niekuomet nedasileisime savo tarpan trečios ypatos.

Kiekvienas, kuriam laike karo teko praleisti porą metų Prancijoj, žino „gundytojas", apnykusius kareivius; kiek man teko pergyventi, susipažinti su gražiausioms moterims ana pus Okeano, tai ėmė visą energiją, kad atsilaikyti prieš viliojimus ir gamtiškus patraukimus, kad palikti ištikimu ir švariu Mildai. Nekartą buvau neapsakomai dideliam moralybės pavojuje — didesniam, negu mano gyvastis ant fronto su vokiečiais.

Kuomet sugrįžau iš Prancijos, tapau paliuosuotas iš kariškos tarnybos, gavau darbą vienoje didelėje firmoje. Darbas nesunkus, aštuonios valandos į dieną, o šeštadieniais dirbdavome tik pusę dienos, taip kad visuomet turėjau pusę dienos liuoso laiko ir visas šventadienis buvo liuosas, kas man davė progos aplankyti Mildą. Budavo šventadieniais nueinu pas juos, ar kur išeidavome laikas bėgo smagiai, budavo susėdam greta vienas kito ir planuojame apie ateitį. Jos tėvukas mirdamas paliko keletą šimtų dolerių banke jos vardu, su kuriais galėtų susipirkti rakandus, kuomet apsives. Bet pasikalbėję mudu sutikom nesivesti iki tam laikui, kol aš sutaupinsiu penkis šimtus dolerių pradžiai musų gyvenimo.

„O, Adomai", padarė man pastabą vieną kartą, kuomet sėdėjova ant sofos jos motinos namuose. „Tu nusistebėtum kaip aš moku barščius ir lietuviškus kopustus išvirti. Aš mokinuosi kaip reikia namus vesti, kad kuomet apsivesim ir kol busim trisdešimt metų amžiaus, kad galėtumem įsigyti savo namus." Daug panašių pasikalbėjimų budavo. Jųs neturite supratimo, kaip aš džiaugiaus, kuomet galėjau pareikšti Mildai, kad aš gavau pakelti mokestį nuo 25 iki 30 dolerių į savaitę.

„Adomėli mano!" su dideliu entuziazmu ji mane apkabinus pabučiavo. „Aš matau, kad tu rupiniesi musų ateičia daugiau, negu aš maniau. Matomai kad darbdavis mato, kaip tu rupiniesi sąžiningai atlikti savo pareigas. Juk dar nėra trijų mėnesių kaip tu tėnai dirbi ir dabar jau gausi penkis dolerius savaitėje daugiau! Aš neapsakomai džiaugiuosi, kuomet šitaip reikalai vyksta; žinau kad neims ilgai sutaupyti musų nusistatytą sumą ir tuomet busim mudu vienas kito ant visados". Milda man vis tokiais ir panašiais išsireiškimais parodė, kaip labai laukė tos valandos kada aš jai pasakysiu musų vestuvių dieną.

Aš pareiškiau, kad nuo dabar pradėsiu taupyti ir atidariau banke sąskaitą; kas savaitė dėsiu bankon tuos penkis dolerius, kuriuos gavau pakelti.

(Daugiau bus)

LATVIJOS GYVENTOJAI.

Latvijoj priskaitoma 1,844,806 gyventojai, iš jų latviai sudaro 73%, rusai—12%, žydai — 5%, lenkai—2,7%, lietuviai — 1,26 arba 23,192 žm. ir likusius skaičius — kitos tautybės. Tuo budu Latvijoj esama apie 400,000 gyv. mažiau, negu nepriklausomoj Lietuvoj (2,200,000).

TAIKOS PRADŽIA EUROPOJE

(Pagal *C. Delesle Burns*, iš angių kalbos — *V. Dargvainis*).

(Tąsa)

Deliai to, žinoma, didieji pramonės kraštai ėjo lenktynių įvairiose primitivėse pasaulio šalyse, nors namie palaikė tarpusavią prekybą. Europos su Azija ir Afrika kontaktas vis labiau buvo tos ryšies, kad pavergus Aziją ir Afriką vienai ar kitai Europos valstybei. Europa teikė valdžią, mokslą ir savo dirbinius ir mainais už tai gaudavo, kas buvo skaitoma menkesnės vertės, — žalią medžiagą.

Šitoje taikos organizacijoje svarbus vaidmuo buvo garlaivių kelionės. Yra dvi ryši okeanais plaukiojančių laivų — „laineriai" (liner) ir taip vadinami „trampai". „Laineriai" yra tai laivai reguliariai lankantie tuos pačius uostus nustatytais laiko protarpiais. Trampais vadinami yra mažesni ir ne taip greiti laivai, plaukiantie bet kur ir bet laiku.

Didieji laivai — „laineriai" plaukia per Atlantiką, dažniausia iš Liverpool'io, Hamburg'o, Amsterdamo, Genuos, Havro ir Cherbourgo į New Yorką. Atlantiku vis dar yra tam tikras kelias: laivai, einantie į vakarus, plaukia vienu keliu; einantie gi į rytus plaukia kitu keliu; tie keliai yra apie 100 mylių atstu vienas nuo antro. Laivų linijos buvo didžiausios šios: Cunard, Hamburg-American, White Star, North German Lloyd, French Line, Italian Line. Britų ir vokiečių linijos turėjo tarpusavias sutartis prekybai vesti. Po karo padėtis pasiliko ta pati, tuo tik skirtumu, kad Vokietija dar neatstatė savo laivininkystės. Visi šitie laivai, aiškus dalykas, buvo tarptautinių santykiavimų įmonės, tarnavusios visam pasauliui; skirtingos tautinės tų laivų vėliavos buvo tiktai skirtingi symbolai tų, kas tarnavo visuomenei.

Buvo laivų linijos, ėjusios iš Europos į Pietų Ameriką, — tai irgi buvo britų ir vokiečių laivai, — pavyzdžiui, Booth Linija, Royal Mail ir Kosmos Linija. Laivai gabeno Europon kviečius ir šaldytą mėsą iš Argentinos, kavą ir gumą iš Brazilijos. Į Pietų Ameriką jie gabeno įvairius dirbinius, kurių tarpe bene svarbiausią vietą užima Vokietijos darbo elektrybės įrankiai.

Britų ir vokiečių laivai gabeno prekes ir keleivius iš Europos į vakarų ir rytų Afrikos pakraščius ir į Pietų Afriką. Šituo budu Europa gaudavo iš tropikų kraštų augmenų riebalus ir gumą, iš Pietų Afrikos — auksą ir deimantus. Mainais ji siuntė medvilnių audinius negrams, motorus ir inžinerijos įmones baltiems žmonėms.

Laivai, vedę prekybą su rytiniais Afrikos pakraščiais, žinoma, plaukdavo per Suezo Kanalą ir pertai turėjo artimų ryšių su laivais, plaukusiais toliau — į Indiją ir Australiją. Šičia britams priklausė viena iš didžiausių linijų, vardu *„P. and O."* („Peninsula and Oriental"). Šitai linijai priklausė daugiau ne šimtas laivų, tarnavusių prekybai rytuose. Bet buvo čia taip jau didelė prancuzų linija „Messageries Maritimes", gabenusi prekes ir keleivius tarp Marseilles ir Prancuzijos kolonijų Azijoje, Kochin-Kinijoje ir Asame. Visi tie laivai naudojosi Suezo Kanalu, kurs buvo iškastas prancuzų ir britų bendrovės, kurioje anglų valdžia turėjo daug akcijų. Kanalas buvo labai svarbi įmonė taikiuose santykiavimuose tarp Europos ir Tolimųjų Rytų, — šituo budu susisiekimas pasidarė daug greitesnis ir dažnesnis, ne kaip jis butų kada nors galėjęs buti, jei visados reiktų keliauti aplinkui Gerosios Vilties Smailumą.

Atidarius Suezo Kanalą, Egypto žmonės įžengė į taikos progreso kelią. Vedę prekybą su Rytais laivai plaukdavo pro šalį, ir anglai įgavo Egypto administracijoje kontrolę. Pasiliovė betvarkė ir pagerėjo administracija, ir Nilo Slėnis, kurs lig to laiko vos tegalėjo išmaitinti savo gyventojus, jau pradėjo tiekti Europai medvilnių. Anglų metodai buvo gan šiurkštųs užtai buvo nepasitenkinimo jaunoje Egypto inteligentijoje ir buvo pavydo Prancuzijoje; didžiuma gi žmonių tikėjo, kad anglai buvo sąžiningi ir gabųs.

Iš to, ką sakėme ligšiol, atrodo, kad visa okeanu prekyba ėjo tiktai iš Europos ir į Europą, — dalinai tai yra teisybė, kiek tai liečia devynioliktojo amžiaus vidurį; bet pirm 1914 m. prie šitos didelės okeanu tarnybos nuo senai jau buvo prisidėję amerikiečių ir japonų laivai. Šitai buvo, žinoma, kaikurios britų linijos, kaip pvzd. *Prince Line,* vedusi prekybą tarp Pietų ir Žiemių Amerikų; tos linijos vargiai teturėjo bet kokį kontaktą su Europa. Bet greta tų linijų buvo dar *New York Lines, Canadian-Pacific* garlaiviai ir didelės Japonijos linijos, kurių vyriausi buvo *Nippon Yusen Kaisha* („Japonų Laivų Bendrovė"). Japonijos valdžia rėmė savuosius. Tokiu tai budu ir japonai pradėjo taikingų kontaktų tarp žmonių tarnybą. Jų laivai plaukiodavo iš Kobe ir Yokohama į vakarus — į Londoną ir Hamburgą ir į rytus — į San Francisco ir Valparaiso.

Kitos tautos, prisidėjusios prie šitos pasaulinės laivų tarnybos, buvo danai, olandai, norvegai ir švedai. Olandų linijos ėjo per Atlantiką ir į rytus savo ryšiams su kolonijomis, Java, Sumatra ir Celebes, palaikyti. Skandinavų kraštai turėjo keletą linijų, ėjusių po visą pasaulį; bet vyriausi jų tarnyba buvo atliekama tuo, kas vadinama „trampų" tonažu. Ištikrųjų, skandinavų atlikta, be didelio laivyno pagalbos, tarptautinė tarnyba prekybos laivais srityje, yra tai aiškiausis ir ypatingas įrodymas tautų gabumo, kurs, nors išpradžių buvo destruktingas, vėliau pasitarnavo visoms tautoms: skandinavai, kai žinoma, yra ainiai tų nordų, kurie vieną kartą žymiai trukdė civilizaciją. Dabar visos tautos yra daug skolingos šios gadynės nordams (northmen) už tuos santykiavimus, kurie remiasi jų drąsa ir ištvirme. Vikingų dvasia užsipelno atžymėjimo istorijoje ir kaipo didelis ir reikšmingas taikingos tarnybos veiksnys.

„Trampai" laivai yra tai savo ryšies nešvarųs ir ne kaip teužlaikomi laivai, kaip jau ir jų angliškas vardas parodo. Daugelis jų yra taip jau dideli ir greiti, kaip ir kiti garlaiviai, nors, žinoma, kiti yra seni ir negreiti. Apie šituos laivus Masefield'as rašė:

„Dirty British coaster with a salt-caked smoke stack,
Butting through the Channell in the mad March days,
With a cargo of Tyne coal,
Road-rails, pig-lead,
Firewood, iron-ware, and cheap tin trays."*)

Poetas mato kontrastą tarp tų laivų ir senovės laivų, kurie „kai poetai sako, buvę auksiniai"; bet, „aš manau, kad jie patys save auksino...", kai Calverley pasakė apie istoriją, liesdamas poetus. Masefield'as, galimas dalykas, ir teisingai pastebi, kad senovės pasaulis buvo dailesnis:

„Quinquereme of Nineveh from distant Ophir,
Rowing home to haven in sunny Palestine,
With a cargo of ivory,
And apes and peacocks,
Sandalwood, cedarwood, and sweet white wine."**)

Kontrastas gali buti ir šios gadynės pasaulio naudon, jei tos senovės galeros butų lyginamos ne su šiaip mažu „trampu" garlaiviu, bet su dideliu keturių dešimtų tonų laivu, einančiu dvidešimt penkių mylių į valandą greitumu, su tukstančiu keleivių ir su miliono svarų sterlingų vertės prekėmis. Bet ir seniausieji „trampai" garlaiviai reiškia didelę tradiciją apie pirmuosius narsuolius jureivius, kurie „kieta širdim ir trilinku žalvario šarvu ant krutinės" keliaudavo okeanu.

*) „Purvini britų laivai aprukusiais kaminais, supdamies Kanalu žiauriomis Kovo dienomis, gabena Tyne anglis, keliams bėgius, švino rudą, malkas, geležies dirbinius ir pigias cino lėkštes".

**) Ninevos Kvinkveremos iš tolimo Ofiro planka namo, į dangų, į saulėtą Palestiną, gabendamos dramblių kaulus, apus, povus, sandalmedį, cedro medį ir saldų baltą vyną".

(Daugiau bus)

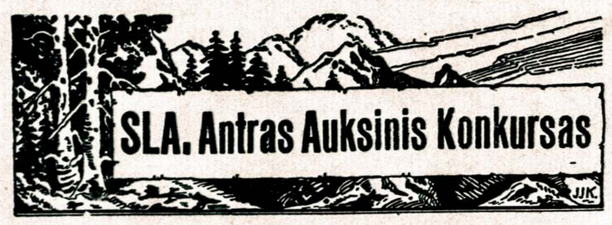

NEIŠMINTINGAS IŠSIKALBĖJIMAS.

Žmogus yra ištikro keistas sutvėrimas. Moka protauti, žino kas jam naudinga ir kas žalinga, supranta kas jam butinai reikalinga, o vienok daro sau žalingus darbus, vengia to, kas jam butinai reikalinga ir vis mėgina save pateisinti įvairių-įvairiausiais išsikalbėjimais. Ir koki keisti, koki nepamatuoti tie išsikalbėjimai!

Šita keista žmogaus psyhologija ypač tenka patirti visoje pilnoje, kuomet pradedi darbuotis, prirašinėdamas naujus narius prie S. L. A. Šio Antro Auksinio Konkurso metu man teko susitikti su daugeliu įvairių keistų žmonių pasielgimų ir čionai nors porą atsitikimų pabriešiu.

Vieną vakarą nueinu pas tulus lietuvius ir pradedu kalbinti, kad prirašytų savo vaikučius į SLA. — jie turi vaikiuką ir mergaitę. Tuojaus išgirstu pasiteisinimą:

— Musų vaikai jau „inšiuryti". Jei taip anksčiau butum priminęs, tai kitas klausimas, o dabar...

Aiškinu jiems, kad niekuomet negali buti perdaug apdraudos. Ypač tokiame atsitikime, kuomet kudikiai prigulės prie apdraudos kompanijos ir SLA. Iš pirmosios gaus sutartą sumą pinigų, kuomet pasieks 18 metų amžiaus, o Susivienijime turės narystę ant 150 dol. apdraudos ir bus nariu didžiausios ir turtingiausios lietuvių organizacijos, kuri stengiasi pritraukti kuodaugiausiai lietuvių vaikų ir imsis juos auklėti lietuvių kalboje ir dvasioje, kad jie išaugtų tikrais lietuviais ir galėtų tęsti tolyn Amerikos lietuvių pradėtus visuomenius darbus — žodžiu, galėtų pavaduoti mus ir palaikytų lietuvių, kaipo tautinės vienetos, judėjimą Amerikoje.

— Butų gerai ir prie Susivienijimo prirašyti vaikus, — pagaliau sutiko tėvas, — tik kad darbininkui žmogui sunku visur išsimokėti...

— Į aukščiausį Vaikų Skyriaus laipsnį Susivienijime tereikia mokėti tik $2.60 į metus, arba 65c. į tris mėnesius. Tai visai maža mokestis — mėginu jį pertarti.

— Taip, nedaug, bet vis sunku išsimokėti darbininkui žmogui... Geriau palauksime geresnių laikų.

Tuo tarpu įbėgus į grįčią mergaitė prašo motinos pinigų ant saldainių.

— Kiek šita mergaitė suėda penktukų ant tų saldainių, tai baisu ir pamislyti! Duok ir duok jai — kasdien po tris, keturis penktukus praperka. Jau visi dantys baigia išputi... — purija motina, duodama mergaitei penktuką.

— Vadinasi, saldainiams, kurie tik žalą kudikiams daro, pinigų yra... — pastebiu jiems. — Po tiek pinigų išleidžiant kasdien saldainiams, galima juos sutaupyti ir į kelias organizacijas vaikus galima prirašyti. Tuomet ir vaikams butų sveikiau ir...

— Tai musų dalykas* — neiškentęs pertraukė mane tėvas piktu balsu. — Musų pinigai ir musų vaikai.

Kitas atsitikimas vėl panašus. Kalbinu vieną viengungį jau viduramžį žmogų prisirašyti prie S. L. A. Jis sutinka, kad Susivienijimas yra gera ir naudinga organizacija, bet...

— Seniai rengiuosi prisirašyti prie Susivienijimo, nes pavieniam žmogui, jei kokia nelaimė, tai nebutų kam nei prižiurėti. Bet... vis pinigų stoka. Sunku darbininkui žmogui visur išsimokėti... — pagaliau pasiteisina.

Dar man su juo pakalbėjus, paraginus kuogreičiausiai prisirašyti prie SLA., nes nei vienas nežinome ką rytojus mums žada, jisai sutiko ir pasižadėjo prie pirmos progos prisirašyti ir man atsisveikinant, pasiulė:

— Užeikime pas Jurą, jis šelmis gerą „munšainą" išverda — bra tik gerk ir laižykis! Ir nebrangiai ima, tik po 25 centus už didoką stiklelį.

— Ma jį bala, tą „munšainą", bijau susirgti. Tą smarvę gerti labai pavojinga, nes anksčiau ar vėliau jis žmogaus sveikatą sunaikina — pertariu jį.

— Ot ta, ta, pamokslininkas! — juokiasi jis. — Jau kada aš geriu ir nėra tos dienos, kad neįkiščiau Jurui į kišenių dolerinės, o nei sergu, nei ką. Priešingai, kasdien tvirtyn einu.

— Neilgai girsiesi, tik nenustok kaišioti Jurui į kišenių dolerines už jo „gerą munšainą"... „Munšainas" yra tikri nuodai ir šitas parodo, kad Tamsta turėtai iško užsimokėti mokesnius į kelias tokias organizacijas, kaip Susivienijimas, jei ne Juro „munšainas" — užbaigiau ir persiskyriau su juo.

Su tokiais ir tam panašiais faktais kiekvienam SLA. organizatoriui tenka susitikti beveik kasdien. Ir šitie gyvi įvykiai parodo, kad visiškai bereikalingai nuverčiama bėda ant „neišgalėjimo" darbininkui žmogui išsimokėti į naudingas organizacijas. Mat kiekvienas nori bent kuriuo budu pasiteisinti prieš savo sveiką sąmonę ir prieš kitus žmones už savo niekuo nepateisinamą apsileidimą. Ir tankiausiai tokie žmonės už šitą savo apsileidimą labai skaudžiai užmoka...

Tikras organizatorius.

KONKURSO DARBUOTOJŲ PRANEŠIMAI

289 kp., Harvey, Ill., org. Al. Ambutis rašo: „Dar birželio mėnesio susirinkime musų kuopa nutarė dalyvauti Antrame Auksiniam Konkurse ir buvo apie tai pranešta į Centrą, bet iki šiol pranešimas netilpo ‚Tėvynėje'. Taigi dar kartą pranešiu, kad musų kuopa yra nutarius stoti į darbą visu smarkumu ir tam reikalui yra išrinktas ir antras organizatorius. Taipgi musų kuopa yra nutarius suorganizuoti jaunuolių kuopą ir manome, kad turėsime geras pasekmes tame darbe."

Kokius tik pranešimus nuo konkurso darbuotojų gauname, visus skelbiame. Jei pirmesnis 289 kuopos pranešimas netilpo „Tėvynėje", tai turbut jis nepasiekė SLA. Centro. Labai smagu pažymėti 289 kuopos pasiryžimas suorganizuoti jaunuolių kuopą ir beabejonės turėsite geras pasekmes, jei tik pasistengsite jaunuolius organizuoti.

263 kp., Sebastopol, Pa., darbuotojas S. praneša: „Musų kuopos darbštusis organizatorius Juozas Galinskas dirba S. L. A. labui kiek tik jo jėgos išneša. Prirašęs veik visus musų kaimelio tinkamus lietuvius į SLA., dabar pradėjo organizuoti ir prirašinėti jaunuolius. Užpereitą savaitę susikvietė pas save 12 jaunuolių, pasišaukė kuopos daktarą, išegzaminavo ir prirašė prie S. L. A. Po to iškėlė jaunuoliams puotą, pavaišindamas juos limonadu ir saldainiais. Neprigulintiems prie SLA. ir neprisirašiusiems jaunuoliams musų organizatorius pasakė, kad jie tik tada galės puotose dalyvauti, kuomet prisirašys prie SLA. Neprisirašę jaunuoliai stovi nuliudę ir stebisi tokiu jų išskyrimu iš SLA. šeimynos. Šitokiu budu prirašymas jaunuolių prie SLA. ir pavaišinimas eina labai į sveikatą musų organizacijai."

Vadinasi, brolis Galinskas moka puikiai ir jaunuolius organizuoti į SLA., netik suaugusius. Jei daug tokių smarkių dzukų Susivienijimas turėtų, kaip kad brolis Juozas Galinskas, tai Susivienijime prigulėtų 100,000 narių ir kiekviena kuopa turėtų po skaitlingą jaunuolių kuopą. Mat su dzukais juokų nėra, kuomet jie stoja darban.

168 kp., Stamford, Conn., pirm.-org. J. Šiugžda praneša: „Musų kuopoje naujų narių prirašinėjimas eina nieko sau— kiekviename susirinkime po kelis prirašome. Kokius planus kiti musų kuopos organizatoriai turi prirašinėjimui naujų narių — nežinau ir su laiku gal paaiškės. Kas liečiasi manęs, tai aš atvirai pasisakysiu savo planus: nutariau, kad mųs mažoje lietuvių kolonijoje neliktų nė vieno lietuvio neprigulinčio į SLA. 168 kuopą, kuris tik gali prisirašyti. O tas yra visai lengva padaryti, jei tik turi tikrą pasiryžimą. Pradėdamas organizatoriaus pareigas eiti maniau menkai ką laimėti, bet kiek padirbėjus pasirodė priešingai ir pasekmės kuopuikiausios! Į trumpą laiką jau prirašiau 12 naujų narių — 7 į jaunuolių skyrių ir 5 į didžiųjų skyrių. Pradedant darbą mano nusistatymas buvo tokis, kad nepalikti nei vieno lietuvio nepakalbinus prisirašyti prie SLA. Ir turiu pasigirti kitiems kuopų organizatoriams, kad tas duoda gerų pasekmių, tik nereikia iš karto del pirmo nepasisekimo nusiminti. Kartais priseina ir kelis kartus atsilankyti pas tą patį žmogų, bet tas apsimoka— prirašai jį prie SLA. Man rodosi, kad nekurių kuopų organizatoriai, ypač didelėse lietuvių kolonijose, yra truputį apsileidę, jei tukstančiais lietuvius skaitydami negali gauti šimtų naujų narių į SLA. Mano nelaimė, kad aš mažoje lietuvių kolonijoje gyvenu, bet aš pasitikiu geroką aukso šmotą laimėti. Kaip tik prirašysiu visus lietuvius musų kolonijoj prie SLA., aš nutariau vykti į didesnę koloniją, kur lietuvių daugiau yra. Todel apsisaugokite organizatoriai ir pasistengkite gauti daugiau naujų narių, nes aš vyksiu į tokią koloniją, kurios organizatoriai mažai darbuojasi. Tuomet bus nelabai malonu, kuomet aš jums iš po nosies paimsiu didelį šmotą aukso. Todel apsisaugokite!"

Matyt su broliu Šiugžda juokų nėra! Todel didesnių kolonijų konkurso organizatoriams reikėtų gerai apsižiurėti, kad brolis Šiugžda neiškrėstų tokio šposo.

63 kp., Chicago, Ill., org. P. Pivorunas rašo: „Pranešdamas pasekmes mano darbuotės prirašinėjime naujų narių, turiu visų pirma patėmyti sekantį dalyką: kad nebutų tokių narių, kurie pagelbėtų organizatoriams darbuotis, vienam organizatoriui sunku butų gauti didesnį skaitlių naujų narių. Bet musų kuopoje turime geros širdies narių ir suprantančių SLA. naudingumą, kurie ir pagelbsti gauti naujų narių. Čionai noriu paminėti kelis tokius narius, kurie mažiau ar daugiau pagelbėjo man, butent: A. Ramanas, K. Bauža, A. Mazilauskas, A. Macukeviče, o daugiausiai pagelbėjo ir dar gelbsti Ipolitas Levulis, kuris taip pat patarė įstoti į SLA. ir savo sunams — Povilui ir Juozui, kurie yra gimę ir augę Chicagoje ir jau dabar yra ne vaikai, bet suaugę vyrai jaunuoliai (turi 20 su virš metų). Povilas ir Juozas paklausė savo tėvo naudingo patarimo ir abudu įstojo į S. L. A., o jųjų sesutė — Jozefa Levuliutė priguli prie SLA. jau pora metų. Levulių šeimyna mums duoda labai gražų pavizdį. SLA. 63 kuopai ir visam Susivienijimui yra smagu turėti čia augusius narius.

„Nuo 1 d. balandžio iki 4 d. liepos turiu prirašęs ir pilnai užsimokėjusius 27 naujus narius. Su pagalba kuopos narių tikiuosi per šitą konkursą 63 kuopą išauginti iki 200 narių. Dabar kuopa turi 132 nariu."

Oh boy! Tokis pranešimas skaityti, tai stačiai sužavėja žmogų, tarsi puikiausia poezija. Ir matyt iš brolio Pivoruno pareiškimo ir pasitikėjimo darbščiaisiais 63 kuopos nariais, kad jis savo užsibrėžtos skaitlinės pilnai pasieks.

191 kp., W. Frankfort, Ill., sekr. P. A. Deveikis praneša: „Jei galima dar, tai nors ir pasilikusį nuo visų, meldžiu ir mane užregistruoti į Antrą Auksinį Konkursą. Kadangi pas mus didelė bedarbė viešpatauja, tai buvo manyta, kad bus mažos pasekmės šio Konkurso darbuotoje. O antras dalykas, tai aš nepatyręs organizavime naujų narių į SLA. Bet vieną kartą padariau bandymą ir gavau tris naujus narius, kurių aplikacijos prisiųstos į Centrą birželio mėnesy. Dabar antru kartu vėl pakalbinau keletą prisirašyti prie S. L. A., bet nekurie nusiskundė bedarbe, vienok prisižadėjo prisirašyti ateityje, kuomet pagėrės laikai ir pradės geriau dirbti. Bet jau ir antru atvėju gavau penkis naujus narius, taigi iš viso turiu aštuonis ir tikiuos daugiau gauti. O darbams pagėrėjus, galime ir labai puikių pasekmių susilaukti ir aš pasižadu darbuotis SLA. organizacijos labui kiek tik išgalėsiu."

Be išbandymo sprendimas visuomet esti klaidingas. Gerai, kad brolis Deveikis pagaliau tatai sužinojo ir jau Susivienijimas turi aštuonis naujus narius. Ir tikimės, kad ateityje ir daugiau naujų narių susilauksime iš brolio Deveikio darbuotės.

57 kp., Worcester, Mass., org.-pirm. Jonas Skliutas rašo: „Skaitydamas konkurso darbuotojų pareiškimus, surandu visokių pareiškimų ir gerų skaitlinių prirašant naujus narius, taipgi visokių patarimų. Todel ir aš noriu pareikšti savo patyrimus 3 mėnesių darbuotės ir turiu pasakyti, kad neturiu kuo labai didžiuotis, nes dar pusės šimto naujų narių negavome. Bet visgi ant vietos nestovime ir kiekvieną susirinkimą po keletą narių prirašome.

„Besidarbuodamas sutinki tokių žmonių, kurie nenorėdami prisirašyti prie SLA., visgi turi vartoti kokius nors orgumentus. Na, ir pradeda sakyti, kad dar esu sveikas ir drutas, girdi dar suspėsiu prisirašyti, sako, prirašyki pirma suvargusius. Žinoma tie žmonės klysta taip sakydami, nes gali nelaimė patikti dirbtuvėje, arba kitur, taipgi mirtis nežiuri į išvaizdą — pasiguldo ir tiek. Bet norėdamas tokius žmones pertikrinti, kad neatidėliotų prisirašyti prie SLA., pradėjau ieškoti priemonių ir sukti sau galvą, kaip tokius žmones pertikrinti. Vieną kartą suėjęs p. K. Šalaviejų pradėjau skųstis, kad randu tokių žmonių kurių negaliu prirašyti prie SLA. Šalaviejus tuojaus tik nusišypsojo ir sako: „Priduok juos jam — aš prirašysiu visus". Ir kaip tarė, taip ir padarė — visus tuos, kuriuos tik įvardinau prirašė prie SLA. Mat J. K. Šaloviejui ištikro gamta nepasigailėjo nieko: išrodo sveikas, drutas ir priklauso jau ilgas laikas prie SLA. ir yra gabus organizatorius. Taipgi pasakė, kad „jeigu daugiau tokių žmonių surasi, pasakyk man — aš tau pagelbėsiu". Bet ir jis pats nepatingi pakalbinti naujų narių ir turiu pasakyti, kad J. K. Šaloviejus yra ypatingas žmogus, teodel aš ir pasirinkau už pagelbininką. Taipgi patarčiau ir V. Navikui pasirinkti pagelbininką ir aš jam rekomenduočiau nuo savęs J. Karazieją, nes jis apsiėmė pagelbėti organizatoriams, taipgi yra gerai susipažinęs su žmonėmis, galėtų gerai pagelbėti. Taipgi paieškau tų visų, kurie apsiėmė pagelbėti organizatoriams — kur jie dingo, nes iki šiol, iškiriant Šaloviejų, tik vienas pagelbėjo vieną narį prirašyti, o kur kiti? Juk apsiėmė darbuotis net 18 pagelbininkų, todel neužtenka prižadėti, bet reikia gelbėti. Vyrai darban — laikas jau pradėti tikrai darbuotis, nes jau trys mėnesiai konkurso prabėgo, netruks prabėgti ir likusieji devyni; turit žinoti, kad Auksinis Konkursas eis tik vienus metus.

„Taipgi prie progos noriu pareikšti geriausius linkėjimus savo konkurentam, ypatingai broliui Juozui Krasinskui, nes turbut ar nebus tik didžiausią skaitlinę padaręs, nes prirašyti tiek naujų narių, kiek yra 57 kuopoj, tai reikia didelio darbo. Todel aš ir veliju geriausių pasekmių. Aš tai bijau paduoti skaitlinę, nes dar gali žmogus suklupti... Tik tiek turiu pareikšti, kad dirbsiu kiek išgalėsiu ir nelauksiu paskutinių dienų konkurso."

S. L. A. REIKALAI

TRIUKŠMADARIŲ UŽMAČIOS.

Komunistinė spauda paprastai pradeda labai nerimauti, kuomet SLA. gyvenime viskas eina ramia vaga. Taipgi tai triukšmadarių spaudai matyt labai norisi, kad SLA. organas su ja polemizuotų ir kuomet dabar „Tėvynės" Redakcija nekreipia domės į jos zaunas, todel ir pradeda ji labai nerimauti.

Dabar neturėdama prie ko prisikabinti, kad šmeižus SLA. viršininkus, tai prikibo bent prie SLA. Pildomosios Tarybos pereito su važiavimo ir mėgina išprovokuoti SLA. narius, kad jie keltų triukšmą buk tai delei neaiškių nutarimų paskolų reikalu. Ir gėdos neturi šitie rėksniai, nes tarsi turėdami teisę kištis į SLA. reikalus, tuojaus daro savo išvadas ir įsako P. T. paaiškinti, ar tos paskolos yra saugiai padarytos. Vadinasi, komunistų triukšmadariai savinasi sau teisę buti SLA. turto kontrolieriais. Mat ieško už save kvailesnių ir tikisi surasti tokių durnelių SLA. narių tarpe, kurie ims ir paklausys Maskvos agentų ir pradės šturmuoti SLA. paskolas.

Vienok šitie rėksniai turėtų įsidėti į savo galvužes kartą ant visados tą pasargą, kad Susivienijimas dar nėra ir nebus Maskvos agentų kontrolėje ir neprisileis savo turtui kontroliuoti jokių neprašytų kontrolierių. Tam tikslui Seimas išrenka Kontrolės Komisiją, todel komunistiniai rėksniai Susivienijimo turto kontroliavimui nereikalingi ir tą savo patarnavimą gali pasiulyti Maskvos finansų ministeriui. Pagaliaus komunistinių rėksnių spauda turėtų žinoti ir tai, kad jos zaunos SLA. nariuose neturi jokios svarbos ir juo ji daugiau demagoginiu budu mėgina kelti vaidus musų organizacijoje, juo didesnę neapykantą sau SLA. narių tarpe įsigija. O ir tas burelis SLA. narių, kurie tarnauja komunistinės spaudos užmačioms, su kiekviena diena mažėja, nes kuriam rimtam SLA. nariui rupi SLA. labas, jis niekuomee negali pritarti Maskvos agentų tikslui Susivienijime.

SLA. nariai gerai žino, kad iki šiol SLA. Pildomoji Taryba nėra padariusi tokio pinigų įdėjimo, kuris nebutų 100 nuošimčių saugus ir kuris neneštų didesnio nuošimčio, negu bankuose padėti pinigai. Taipgi SLA. nariai žino, kad S. L. A. Pildomoji Taryba nei negali daryti jokių neužtikrintų paskolų, nes kiekvieną paskolą turi raportuoti Valstijų Apdraudos Departamentams. O Departamentai neužgiria jokios paskolos, kuri nėra 100 nuošimčiu saugi.

Tai ir visas sekretas su SLA. paskolomis. Šitai žino kiekvienas SLA. narys, beabejonės tai žino ir komunistiniai rėksniai. Bet jiems norisi paieškoti durnelių SLA. narių tarpe, todel patys apsimeta Jurgiais durneliais ir plepa nesąmones. Vienok aš neabejoju, kad jiems patiems priseis pasilikti tokiais durneliais, nes SLA. nariai žino savo organizacijos tvarką ir nesutiks eiti talkon Maskvos agentams savo organizacijoje bereikalingam triukšmui kelti.

Pr. Žilvitis.

SLA. DIENA 1-MAM APSKRITYJE.

Šiemet kalnuotos angliakasyklų apylinkės didvyringi S. L. A. nariai — angliakasiai iškilmingai apvaikščios savo organizacijos ir lietuvystės šventę 3-tą d. rugpiučio prie „Lake Side" ežero išvažiavime. Prakalbos, linksma muzika, tautiniai žaislai, skanus užkandžiai, šalti gėrimai ir linksmas broliškas lietuvių pasisvečiavimas.

Kaip linksma bus visų kuopų darbuotojams susipažinti, kuomet visi pasišventusiai tą patį brangų tautos ir vienybės darbą dirbame — didiname savo organizacijos eiles. Kaip smagu bus apie 1,500 SLA. 1-mo apskričio narių susitikti, visiems po vienu SLA. ženklu pasisvečiuoti. O kur musų draugai-draugės, kaimynai, pritarėjai SLA.? Juk nėra lietuvio-lietuvaitės, kad priešintųsi musų darbams. Organizuokime automobiliais, „trokais" keleivius ir buriais traukime į „Lake Side" 30 rugpiučio.

Parodykime Amerikos visuomenei, kad laisvi lietuviai moka draugiškai vienybėj gyventi.

Pastaba kuopoms:

Gerbiamos SLA. 1-mo apskričio kuopos, kurios turite dailininkų: muzikantų, dainininkų-kių, lošėjų, ar deklamatorkų, malonėkite prisirengti, o užtikriname, kad bus proga suteikta didžiuliam programe dalyvauti. Tačiau butų geriau, kad galėtumet iškalno man pranešti, tai tinkamiau iš eilės butų galima sutvarkyti programas.

Malonėkite kviesti jaunuolius, kurie pamatys musų gražius darbus ir tada rašysis į S. L. A.

SLA. 1-mo apskričio sekr.—
K. Arminas,
448 Lewis St.,
Minersville, Pa.

CHICAGIEČIAMS ŽINIA. SLA. 2-ras APSKRITYS RENGIA DIDELĮ IŠVAŽIAVIMĄ.

Apskričio parengimų komitetas vykina gyveniman praeito metinio suvažiavimo tarimus. Visiems yra žinoma, kad yra nutarta surengti išvažiavimas ir darbas atlikti pavesta komitetui. Komitetas dirba išsijuosęs ir išvažiavimas įvyks 2 d. rugpiučio, š. m., Beverly Hills miške.

Išvažiavimas bus puikus, nes vieta yra graži ir nereikia toli važiuoti. Galima nuvažiuoti sekamai: Ashland Ave. karu važiuoti į pietus iki galui, o paskui eiti į vakarus iki miškui. Vieta yra puiki ir kiekvienas atsilankęs galės linksmai laiką praleisti.

Bus geras programas ir įvairus žaislai. Komitetas deda visas pastangas, kad užganėdinus visus svečius. Išvažiaviman yra kviečiami visos Chicagos ir apylinkių SLA. nariai. Apart visko, bus leidžia-

mos serijos ir daugelis laimės daug gerų dovanų.

Visi SLA. nariai, važiuodami išvažiaviman, atsivežkite po vieną-kitą draugą. Išvažiavime bus geri kalbėtojai, kurie išaiškins tinkamai naudingumą SLA. Bus dedamos pastangos. kad kiekvienas svetys, atsilankęs išvažiaviman, negrįžtų namon ne prisirašęs prie SLA.

Kuopos, bei nariai turinti serijas pasistengkite grąžinti prieš išvažiavimą arba blogiausiam atsitikime tai nors 2 d. rugpiučio. Nepridavę serijas busite kaltinami, nes daug pakenksite laimėtojams. Serijas grąžinkite sekamu adresu: A. Lietuvninkas. 3136 S. Lowe Ave., Chicago, Ill.

P. V. Žalpis,
Kom. narys.

SLA. 9-to APSKRIČIO, ILLINOIS VALSTIJOS, REIKALUOSE.

Visų pirmiausia laikau už priderystę ištarti širdingą ačiu abelnai visiems SLA. 9-to apskr. nariams ir narėms, kad mano ypatoje radote pasitikėjimo užimti taip svarbią tarnybos vietą, išrenkant mane apskričio sekretoriaus pareigoms eiti. Iš savo pusės pasižadu, paimdamas ant savęs atsakomybę taip svarbaus darbo, ir duodu garbės žodį, kad seksiu ir pildysiu visus apskričio veikimus ir saugosiu jo turtą, seksiu SLA. Konstituciją ir vengsiu visų pašalinių ir negeistinų polemikų, kurios neturi nieko bendro su musų taip didele ir garbinga organizacija — SLA. ir abelnai dirbsiu su energija.

Aplaikęs visus reikalingus dokumentus 9-to apskričio, randu tik keturias kuopas geram stovyje, t. y. užsimokėjusias už šiuos 1925 metus metines narių mokestis į apskričio iždą. Todel kreipiuosi per organą „Tėvynę" prie sekančių kuopų, kurios teiksis nevilkinant užsimokėti, skolingos yra šios: 158 kp., Springfield, Ill., 293 kp., Wilsonville, Ill., 155 kp., Benld, Ill. ir 159 kp., Colinsville, Ill.

Gerbiamieji virš minėtų kuopų raštininkai malonės išrinktas narių mokestis veikiai prisiųsti. Išrašydami čekius, „money orderius" arba banko draftus, rašykite iždininkės vardu: K. Guzevičienė, Benld, Ill. Laišką adresuokite: P. C. Pačesa, Box 6, Taylor Springs, Ill.

Petras C. Pečesa,
SLA. 9-to apskr. sekr.

PAVYKO SLA. 10-to APSKRIČIO PIKNIKAS.

Liepos 5 d., Midway Parke, įvyko bendrai visų kuopų vardu 10-to apskričio ruoštas piknikas. Daugiausiai svečių ir anksčiausiai atvyko, tai So. Milwaukės 133 kuopa. Su dideliausiu troku 45 ypatos ir 10 val. ryte jau buvo piknike. Parkas buvo dar tuščias, bet jie atsivežė merginų ir muzikantus ir nelaukdami kitų pradėjo pikniką ir linksminosi kol daugiau svečių pribuvo. 133 kuopa iš iždo apmokėjo už vežimą. Mažiausia So. Milwaukės kuopa, bet gražiausiai pasirodė šiame piknike, kaipo suprantanti santaiką. Galima sakyti, kas tik galėjo važiuoti, visus lietuvius suorganizavę ir atvežė. Tebuna tos mažytės mųs 10-tam apskrityje esančios 133 kuopos pavyzdis didesnėms kuopoms, kaip gražiai vienybėj, santaikoje reikia gyventi, kaip kad So. Milwaukės lietuviai.

Plakatuose buvo garsinta, kad piknikas prasidės 10 val. ryte, bet svečiai, išskyrius So. Milwaukės, visi iš kitur suvažiavo 2 val. po pietų. Dalyvavo iš visur, kaip tai: Kenoshos, Racino ir Milwaukės. Publikos prisirinko nemažai, oras buvo gražus, svečiai atvykę pavyzdingai linksminos visą laiką ir likos patenkintais. 10-tas apskritys į parką įžangos neprašė, teikė veltui parką ir prie to gerą orkestrą, susidedančią iš keturių muzikantų. Griežė Grimalio orkestra.

Buvo žaismių programas. So. Milwaukės bolininkai su garsiais Kenoshos bolininkais ėjo persiimti „indoor" beisbolo rungtynėse. Kenoshiečiai išėjo laimėtojais. Mat S. Milwaukiečių dar jaunas tymas, neturėjo ganėtinai laiko lavintis, už tai juos apgalėjo. Bet Kenoshiečiai tegul nepamiršta, kad turi S. Milwaukės bolininkus nemažais konkurentais paveržime nuo kenoshiečių garbės vainiko. S. Milwaukiečiai pareiškė, kad šiemet dar sykį nori stoti su kenoshiečiais į rungtynes. Pagyvensime — pamatysime kurie sporto srityje daro progresą.

Traukta vyrvė S. Milwaukės lietuvių su kenoshiečiais ir čion kenoshiečiai laimėjo. Mat jie tokiame reikale žino ko reikia — sustato vyrus kai ąžuolus, na ir ką jiems padarysi — velka ir gana. Prie bėgimo betgi greičiausiu iš visų bėgėjų buvo so. milwaukietis Bolis Pukas — lengvai ir greitai bėga ir už tai gavo dovanų tautišką pypkę ir kas prie jos reikalinga. Programe buvo punktų moterims, merginoms ir vaikams; visi atsižymėję gavo dovanų.

SLA. 10-tas apskritys laimingas, nes kada tik ką ruošia vis žmonių šimtai parengimuose dalyvauja ir iš parengimų sulaukia stambių įplaukų. Delto mums sekasi ir lietuviai remia, kad 10-tas apskritys laikosi S. L. A. Konstitucijos ir apskričio reikalams tvarkytis turi tvirtus pamatus — įstatus ir juos pildo. Taipgi šį apskritį vadovauja ir del jo dirba rimti, garbės verti Wisconsino lietuvių visuomenės veikėjai. Štai ir nuo šio pikniko apskričiui gryno pelno liks virš šimtas dolerių. Prirengė ir vedė tvarką šiame išvažiavime šie: M. Matkus, J. Pilipas, A. Pakšys, F. Jurkus, F. Beržanskis ir visa eilė kitų kuopų veikėjų. Viskas pasekmingai užbaigta 10 val. vakare. Svečiai vieni pirmiau išvažiavo, kiti vėliau, rengėjai viską sutvarkę ir apmokėję kas reikia gryno uždarbio virš 100 dolerių veždami su savimi dainuodami traukė namų link.

Turiu prie to sau už garbę kuopoms priminti, kad kuopos pradėtų iš anksto ruoštis prie rudenio ir žiemos sezonų veikimo. 10-tas apskritys pusmetiniam suvažiavime yra nutaręs ruošti kuopoms kiekvienai, kuri tik sutiks (čion prievartos nėra), pamokas apie sveikatą ir drauge perstatymą „Susiprato". Lošėjai veikalo „Susiprato" — Kenosha Dailės Ratelio yra pasižadėję atlošti, na ir vieną antrą dainelę sudainuoti. Reiškia pamokos bus su programu. Prašau kuopų artimiausiam susirinkime aptarti tą reikalą. Nutarus ruošti pamokas ir programą nieko nelaukę nusamdykite svetainę ir nevilkinant meldžiu man pranešti, pažymint kada ir kur turės įvykti pamokos ir programas. Gavęs žinią iš kuopos, su apskričio valdyba parupinsime prelegentą, lošėjus ir plakatus. Kuri kuopa pirmiaus atsišauks, ta turės pirmenybę.

Taip pat noriu priminti kuopų organizatoriams, kad 10-tas apskritys yra paskyręs 10 dolerių dovanų už sutvėrimą prie kuopos jaunuolių kuopelės. Vaikučius prirašyti labai lengva. Už sutvėrimą kuopelės nemažesnės kai iš 15 vaikų gaus 10 dolerių, nes 10-to apskričio pinigai gatavai atskaityti stovi. Gerbiami kuopų organizatoriai prašome truputį padirbėti ir gausite pilnai kas žadama.

SLA. 10-to apskričio rašt.—
M. Kasparaitis,
1420 Howe St., Racine, Wis.

IŠ SLA. KUOPŲ DARBUOTĖS.

212 kp., Kenosha, Wis.

Taigi SLA. 212 kuopos darbuotojų obalsis: „kuopoj turi but senas skaitlius narių" išsipildė. Musų gerbiamas org. A. Pakšys pastarąjam susirinkime pridavė penkias naujų narių aplikacijas. Dabar kuopoj yra 164 nariai. Reikia tikėtis, kad musų darbuotojai nenustos veikę ir ant toliaus, bet užsibrieš, kad kuopoj turi buti 200 narių.

Taipgi smagu pažymėt pikniko komisijos: J. Kasparo ir J. Bernatavičiaus raportai. Jie prie kuopos komiteto raportavo, kad turi surinkę nuo vietos biznierių valgių ir gėrimų, kurie bus pardavinėjami piknike. Taipgi turi padirbę tikietus po 20c., už kuriuos bus galima visko nusipirkti piknike ir kuriuos pardavinėja dabar. Taigi tas jau parodo, kad piknikas turės pavykti jeigu tik oras bus gražus.

Kenoshos lietuvių 14 draugijų bendrai už $125.00 nusisamdė gražią vietą piknikams laikyti. Pirmą pikniką turėjo visos draugijos bendrai. Pelno liko $100.10, kuriais apmokės randą už vietą.

Taigi jau iš šių kelių faktų galima suprasti, kaip viskas gerai einasi ir taip puikiai suderinta. Betgi atsiranda žmonių, kuriems rupi pereitų metų nesusipratimai sukelti, netik musų kuopoje, bet ir tarpe visų lietuvių. Kaipo prirodymą paimsiu kad ir p. K. Braževičiaus pastarąją korespondenciją, kurį tilpo „Tėvynėje". Bet pirmiau turiu pastebėti, kad S. L. A. 212 kp. metiniame susirinkime buvo nutarta, kad vieni kitų netituluoti: tautininkais, komunistais ar kitais kokiais, bet vadinti vieni kitus draugais, broliais, kaip ir pridera musų broliškam Susivienijimui. Na, tai kam-gi p. K. Braževičius savo pastarojoj korespondencijoj tituluoja kitus savo brolius: nemokšomis ir dar daugiau?

Taigi delto aš ir melsčiau p. Braževičiaus, jeigu jau negalite be titulavimų apseiti pranešant organui iš kuopos žinučių, tai palikit tam, kuris yra kuopos įgaliotas.

Ig. Baubonis.

---

57 kp., Worcester, Mass.

SLA. 57 kuopa šauniai rengiasi prie metinio pikniko, kuris įvyks 2-rą dieną rugpiučio, „Lietuvių Apšvietos Bendrovės Parke" (Olympia Park). Man pasitaikė buti rengimo pikniko komisijos posėdyje, kur sužinojau, kad šis SLA. 57 kp. metinis piknikas bus tokis, kokio dar Worcesteryje nėra buvę. Programas bus labai platus ir žingeidus, nes yra pasižadėję gerų solisčių, kaip tai, Worcesterio žvaigždės: panelės Endzeliutė, M. Tumosiutė, E. Stankiutė (Jankauskienė), smuikininkas Gilus, iš Vepsterio, Mass. ir Worcesterio benų lyderiai — Našukaitis ir Bliudžius. Prie viso to, bus daug juokingų dalykų: bus visiems gerai žinomas juokdarys **„Charlie Chaplin"** su savo leide ir daug kitokių „fonių" bus. Programui pasibaigus, girdėjau komisija rengiasi svečius pavaišinti, surengdama tam tikslui **Tautišką Vakarienę.** Valgiai busią tikrai lietuviški: šviežios dešriukės su jaunais kopustais. Taipgi duosią svečiams ir žemaitiško alaus kiek kuris tik norės.

Todel SLA. 57 kp. nariai ir visi Worcesterio ir apylinkių lietuviai ir lietuvaitės, seni ir jauni, visi bukit 2-rą dieną rugpiučio SLA. 57 kp. metiniam piknike, o jausitės kaip esanti „Kur bėga Šešupė, kur Nemunas teka". Ura visi lietuviai į pikniką!

Kazio vaikas.

---

204 kp., Tamaqua, Pa.
Protesto Rezoliucija.

SLA. 204-tos kuopos, Tamaqua, Pa., pusmetiniam susirinkime, laikytam liepos 6 d., 1925 m., perskaitėm p. M. Sleževičiaus kablegramą, tilpusį „Tėvynės" No. 27-tam ir nutarėme vienbalsiai atsišaukti į SLA. Tarybą ir patariame užprotestuoti prieš Lietuvos klerikalų žiaurią reakciją prieš suvaržymą spaudos ir susirinkimų laisvės ir įvedimą mirties bausmės Lietuvoje. Mes mylime laisvę ir šviesą, todel to paties linkime ir musų broliams Lietuvoje, kad ir jie galėtų naudotis laisvės žodžiu. Mes nors mažai tegalėjome padėti kovoti už išgavimą Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės, bet vis esame prisėdėję. Šiandien Lietuvos krikščioniška valdžia jau krypsta prie buvusios Rusų caro valdžios žiaurumo. Regis, susilaukus demokratiškos neprigulmingos Lietuvos butų reikalas kovoti su nedorėliais priešais, kurie nori užgropti Lietuvos žemes, o ne varžyti savo broliams laisvę. Mes griežtai protestuojame prieš virš paminėtą reakciją ir reikalaujame, kad panaikintų mirties bausmę ir suteiktų laisvės žodį spaudai ir susirinkimams.

Rezoliucijos Komisija:
P. B. Bellis,
J. Stalgaitis,
P. Vasiliauskas.

(Kuopos antspauda)

---

139 kp., Roseland, Ill.

SLA. 139 kp. pusmetinis susirinkimas atsibuvo 2 d. liepos, Strumilos svetainėje. Šiam susirinkime prisirašė du nauji nariai. Susirinkimai nutarta visados laikyti Strumilos svet. Ligonių kp. yra tik vienas.

Į šį susirinkimą atsilankė P. T. paskirtoji tyrinėjimo komisija iš S. Valančiaus, K. S. Grišiaus ir K. P. Deveikio. Persistačius komisijai pirm. pareiškė, kad keista, kuomet paskirta tyrinėjimo komisija, o nė kp., nė kaltinamieji nieko nežino, nors tas butinai turėjo buti pranešta kaltinamiems. (Kodel butinai turėjo buti pranešta? Ir kuopa, ir kaltinamieji sužinojo iš tyrinėjimo komisijos, ir to užtenka. Jei kuopa ir kaltinamieji nebuvo prisirengę šiame susirinkime skundą svarstyti, tai galėjo atidėti kitam susirinkimui. **„T." Red.**). Laike tyrimo pirm. P. J. Petronis tvarką vesti pakvietė K. P. Deveikį, nors nariai nubalsavo, kad pats pirm. tvarką vestų (Jokiam tyrinėjime kaltinamasis pats tvarkos vesti negali. **„T." Red.**).

S. Valančius perskaitė įgaliojimą nuo P. T. ir skundo kopiją, po kuria pasirašo sekanti nariai: J. Švitra, J. Gumuliauskas, J. Cibinskas, B. Butkus, T. Babelis ir J. Gaudutis. Pasirašiusieji kaltina valdybą už suokalbį apgauti kp. ir smurto keliu eikvojimą pinigų iš kp. iždo (Skundo istorija „Tėvynės" skaitytojams jau žinoma, todel ją apleidžiame. **„T." Red.**).

Diskusijos tęsėsi virš pusantros valandos. Kaltintojai spyrėsi, kad bausti valdybą, nes ji ir ateityje taip elgsentis, jei kp. užgirs. Valdyba pareiškė, kad kp. tarimai negali buti suokalbis ir ji nei cento niekur neišėmė iš iždo be nutarimo. Kp. reguliarius susirinkimus valdyba skaito teisėtais, nes taip ir konstitucija rodo, todel ką kuopos didžiuma narių nutarė, tai valdyba ir išpildė. Valdyba kaltės jokios neprisipažino. Po diskusijų balsuota slaptai — 37 balsais prieš 28 nubalsuota valdyba nekalta.

Skaitytas laiškas iš SLA. 2-ro apskričio, kuriuomi pranešama apie suspendavimą apskričio tarimo apie vaikų pašalines draugijėles. Minėtam laiške pažymėta, kad tai padaryti įsakė SLA. P. T. Laiškas priimtas ir tuomi pasinaikino kuopos komisija, kuri dalyvaudavo draugijėlės globojime.

J. Kirkaus sumanymas, kad pirkti kiekvienam mirusiam nariui gėlių vaikiną, priimtas didžiumos.

Z. Klibienės įnešimas numažinti mokestis iki 5c. į kp. iždą nuo 1 d. sausio, 1926 m. — priimtas didžiumos.

A. Narbuto įnešimas, tverti jaunuolių kuopą — atidėtas ant toliaus, iki atsiras daugiaus paaugusių vaikų. A. Narbutas apsiėmė ir organizatorium.

Nariai turi įsitėmyti, kad dabar susirinkimai visados bus laikomi Strumilos svetainėje, o ne Aušroje.

SLA. 139 kp. koresp.

---

136 kp., Cleveland, Ohio.

Liepos 1 d. kuopa laikė savo pusmetinį susirinkimą, kuriame narių atsilankė neperdaugiausiai, tačiau susirinkimas buvo rimtas, be jokių užsikarščiavimų ir visi kuopos reikalai ateinančiam pusmečiui sutvarkyti.

Kuopos organizatoriaus raportas nustebino visus narius, nes šiame susirinkime organizatorius neturėjo nei vieno naujo nario prirašyti prie SLA. Organizatorius kvietė visus narius pasidarbuoti prikalbinimui naujų narių prisirašyti prie SLA. Visas susirinkimas vienu balsu pripažino, kad dabas musų kolonijoj labai sunku gauti naujų narių, nes darbai nekaip eina, tai ir daugumas lietuvių mažai dirba ir su pinigais jiems trumpa. Tokiu budu ir organizatoriaus darbas labai sunkus ir negalima gauti naujų narių. Bet vis susilauksime geresnių laikų ir tuomet tikimės gauti į kuopą keliasdešimt naujų narių.

Po to sekė ligonių lankymo komisijos raportas ir prie progos sekretorius pranešė, kad musų kuopos valdybos narys A. Gegaudas sunkiai serga, tad visas susirinkimas labai apgailestavo savo valdybos nario padėtį ir išreiškė jam užuojautą šioje nelaimėje. Po to dar buvo pasikalbėjimas kitais kuopos reikalais ir tuomi susirinkimas užsibaigė.

136 kp., korespondentas.

ŠIRDINGOS PADĖKOS ŽODIS.

Aš Kristupas Indulis šiuomi reiškiu širdingiausios padėkos žodį visiems sušelpusiems mane nelaimingą neregį ir pasitikiu, kad ir ateityje manęs nelaimingo neužmiršite ir sušelpsite sulig savo išgalės, siųsdami aukas per SLA. 1-mą kuopą, kaip ir iki šioliai buvo daroma. Pirmoje vietoje dėkoju SLA. 1-mai kuopai ir jos nariams ir taipgi lygiai širdingai dėkoju ir žemiau išvardintom SLA. kuopom ir jų nariams, kurios mane sušelpė sekamai:

21 kp., Detroit, Mich.	$21.92
131 kp., Seltzer, Pa.	10.60
12 kp., Nanticoke, Pa.	10.00
92 kp., Courtney, Pa.	8.25
198 kp., Akron, Ohio	5.00
129 kp., Chicago, Ill.	7.25
224 kp., Bulpitt, Ill.	5.00
287 kp., Wilson, Pa.	4.75
75 kp., Los Angeles, Cal.	5.00
F. Mikolainis, Throp, Wis.	1.00
191 kp., West Frankfort, Ill.	15.25
148 kp., Nokomis, Ill.	5.00
304 kp., Bufallo, N. Y.	5.00
1-mos kp. nariai suaukojo	5.50
Kartu —	$109.52

NEKROLOGAS.

A. † A. Kazys Šiušas.

narys SLA. 57 kuopos iš Worcester, Mass., pasimirė liepos 5 d., 1925 m. Velionis išgyveno Amerikoje apie 13 metų. Iš Lietuvos paėjo Šiaulių apskrities, Šiaulėnų vals. ir miestelio.

Kiek laiko atgal velionis gyveno Wilkes Barre, Pa., ir dirbo angliakasyklose, bet 1924 m. gegužio mėnesy atvyko į Worcesterį jau sirgdamas ir tų pačių metų liepos mėnesį gydytojas jį pasiuntė į valdžios ligoninę — U. S. Veterans Hospital, Rutland, Mass., kurioje gydomi visi buvusieji pasaulinio karo veteranai plaučių ligomis sergantieji. Tai velionis Kazys ir užbaigė savo jaunas dienas gyventi šioje ligoninėje. Mat jis tarnavo Jung. Valst. kariuomenėje ir buvo nusiųstas kariauti į Prancūziją už svetimus reikalus, kur ir plaučių ligą gavo nuo vokiečių gazų.

Kadangi velionis Kazimieras buvo laisvų pažiurių jaunikaitis, tai ir liko palaidotas be jokių bažnytinių apeigų miesto kapuose — Hope Cemetery liepos 7 d., š. m. Jis paliko Lietuvoje senus tėvus, dvi seseri ir du broliu ir Amerikoje du pusbroliu — Jeronimą ir Povilą ir pusserę Oną Šiušius. Visi esame nuliudę delei jo mirties.

Norintieji plačiau apie velionį Kazimierą sužinoti, lai kreipiasi žemiau pasirašiusio vardu ir adresu.

Lai buna Jam lengva šios šalies juodoji žemelė!

P. Šiušas,
8 Edgworth St.,
Worcester, Mass.

Kuopu Susirinkimai

Burnside-Chicago, Ill. SLA. 63 kp. susirinkimai, pradedant nuo sekančio, kuris įvyks 7 d. rugp., mėnesinius susirinkimus laikys John Podgorniko svetainėj, 1200 E. 93 St. Įėjimo durys nuo Woodlawn gatvės. Susirinkimai bus laikomi kaip ir pirmiaus, pirmame penktadieny kiekvieno mėnesio, 7 val. vakare.

P. Pivoranas — sekr.

Detroit, Mich. SLA. 21 kp. susirinkimas įvyks 2 dieną rugpiučio, 2 val. po pietų. Lietuvių Svetainėje, prie Dix Ave. ir 25-th St. Malonėkite visi atsilankyti ir užsimokėti užvilktus mokesčius.

J. Overaitis — sekr.

Woodlawn, Pa. SLA. 247 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks rugpiučio 2 d., 6 val. vakare, A. Beniulio name, 1230 Sheffield Ave. Visi nariai privalo atsilankyti, nes randasi svarbių nutarimų. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 247 kuopos.

J. Plečkaitis — sekr.

Tel. Empire 7365
Dr. F. MATULAITIS.
322 Holbrook Ave.,
DETROIT, MICH.
Valandos:
12—2 p. m. ir 6—8 p. m.
Ultravioletinė šviesa. Diathermia.

ODINĖS LIGOS
yra tankiai nepakiančiamas; gali buti pergaléti vartojant
SEVERA'S
ESKO
Antiseptiškas mostis.
Sutaisytas prašalinimui niežėjimo ir kitu odos irritacijas.
Kaina 50 centai.
Pirmiausiai kreipkis į aptieką.
W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

SLA. PILDOMOSIOS TARYBOS IR KOMISIJU ADRESAI.

Pildomoji Taryba:

Prezidentas — St. Gegužis, Mahanoy City, Pa
Vice-Prez. — V. Kamarauskas 177 Slocum St., Edwardsville, Pa
Sekretorė — P. Jurgeliutė, 307 W. 30-th St., New York, N. Y
Iždininkas — T. Paukštis, 13 Mill St., Pittston, Pa
Iždo Glob. — J. M. Danielius. 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Iždo Glob. — M. A. Raginskas Box 144, Plymouth, Pa.
Dr.-Kvot. — Dr. E. G. Klimas, 2538 E. Allegheny Ave., Philadelphia, Pa

Kontrolės Komisija:

J. W. Liutas, 45 Broadway, c/o U. S. Lines New York, N. Y
B. Saloveičikas, 121 Farmington Ave. New Britain, Conn
K. Strumskis, Box 324, Brooklyn, N. Y.

Apšvietos Komisija:

Pr. Bajoras, 417 E. 25-th St., Brooklyn, N. Y.
Dr. A. Montvidas, 25 E. Washington St., Chicago, Ill
J. O. Širvydas, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y

Įstatų Komisija:

K. Jurgelionis, 3335 So. Halsted St., Chicago, Ill
K. Gugis, 3323 S. Halsted St., Chicago, Ill
Z. Puišiutė-Šalnienė, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Finansų Komisija:

J. S. Lopatto, Coal Exchange Bldg., Wilkes Barre, Pa.
A. F. Bredickas, Shenandoah Trust Co., Shenandoah, Pa.
A. Mikalauskas, 125 Grand St., Brooklyn, N. Y

Sveikatos Komisija:

Dr. I. B. Bronušas, 3037 O'Donnell St. Baltimore, Md.
Dr. S. Biežis, 3114 W. 42-nd St., Chicago, Ill.
Dr. A. J. Karalius, 3303 S. Morgan St., Chicago, Ill

Labdarybės Komisija:

P. Jurgeliutė, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.
M. Baldauskiutė, 60 Third St., Wyoming, Pa.
P. Balickienė, 1804 W. 64-th St. Chicago, Ill.

Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisija:

F. Živatas, 1323 N. Main St., Scranton, Pa.
J. M. Buchinskas, 76 Glenwood Ave., Binghamton, N. Y.
S. Bakanas, 149 Moultrie St., Pittsburgh, Pa.

VIŠI SLA. NARIAI IR NARĖS REMKITE TUOS BIZNIERIUS KURIE GARSINASI „TĖVYNĖJE"

Visi Pulkan Tėvynės Laisvę Ginti

Birželio 20 dieną, 1925 m., Lietuvoje, musų Tėvynėje, tapo sugrąžintas carizmas, despotizmas, katalikiška diktatura. Lietuvos Seimas, kurio didžiuma yra katalikai, kurie iš principo (pamato) nėra respublikonais nei demokratais ir tiktai liaudies apgavimui vadinasi „krikščionys-demokratai" — Seimą pavertė į gaują diktatorių ir užgyrė antikonstitucinį patvarkymą, leidžiantį kalbėti Seimo mažumos atstovams, Valstiečiams Liaudininkams ir Socialdemokratams, *vos penkias minutas*, kuomet reikalinga kalbėti taip ilgai, kiek reikalauja apkalbamasis dalykas — taigi be aprubežiavimo — kaip tai yra viso svieto parlamentuose, kongresuose ir seimuose, ko neapkenčia Lietuvos katalikai. Mat Seimo atstovų visos kalbos tampa užprotokoluotos ir publikuojamos, eina istorijon, liaudis jas skaito ir mato-mąsto, kas gerina jų buvį, kas gina jų reikalus, o tas viskas katalikams nepakenčiama ir jie padarė tai, kad liaudis nieko nežinotų kas dedasi Seime, apart daugybės neleistinų įstatymų ir mokesnių, delei kurių negalėjimo sumokėti katalikiškoji valdžia parduoda paskutinę žmogaus karvutę ar meitėluką.

Ir priešingai: kada Seime kalba katalikai, tai kalba be aprubežiavimo. Katalikiški Seimo atstovai ir nekalba apie jokius Lietuvos žmonėms naudingus klausimus ir kad jų kalbos nebutų protokoluotos ir publikuotos, kad liaudis nematytų jų spendžiamų kilpų, liaudies teisių varžymo, tad karo cenzorius išbraukė iš Seimo protokolo visą aprašymą įvykių 20 dieną birželio.

Suvaržymas Seimo atstovams kalbėti, duodant tik *penkias minutes* laiko, reiškia jų pašalinimą iš Seimo. Kurie prirodė kenksmingumą tokio suvaržymo, tuos išvedė iš Seimo su policija — Dr. K. Grinių, P. Lapinską ir K. Bielinį. Tokiu budu Lietuvos Seimo katalikiškoji didžiuma pastatė Lietuvą viso svieto išjuokimui.

Seimo katalikiškoji didžiuma atmetė ir Lietuvos Konstituciją, kurioje garantuojama laisvė susirinkimų, žodžio ir spaudos. Susirinkimų-mitingų Valstiečiams Liaudininkams ir Socialdemokratams nebus leidžiama daryti be viršininko leidimo, kuris visados išras priežastis neleisti ir neklausančius savo nuožiura bausti — be teismo. Kalbėtojai negaus žodžio, kurie neturės klebono rekomendacijos. Apskrities ar miesto viršininkas, turės teisę cenzuruoti laikraštį, sulaikyti laikraščio spausdinimą ir išsiuntinėjimą ir bausti sulig savo katalikiško supratimo.

Už tos katalikiškos Seimo didžiumos stovi visa Lietuvos kunigija, kaipo diktatorius, kurios „pildomasis komitetas" yra „katalikų centru" vadinamas, turįs savo „seimą" Ožeškienės gatvėje, kur yra viskas nutariama Lietuvos nelaimėms didinti, ir kas paskiaus paduodama Seimo didžiumai patvirtinti be diskusijų.

Nusikračius carizmo, sumušus bermontininkus su bolševikais, atmušus lenkus, pasijutome katalikiškų diktatorių naguose, kuriuos turime kuogreičiausiai nukapoti. Katalikai netekę liaudies pasitikėjimo, primato galą savo viešpatavimui ir todel griebiasi paskutinio šiaudo skęsdami, kad su diktaturos įvedimu vėl laimėti Seimo rinkimus, kurie, galimas daiktas, įvyks ateinančiame rudenyje, ir delto užkirto visus kelius Seimo mažumai — Valstiečiams Liaudininkams ir Socialdemokratams, kad jie negalėtų kviesti mitingų, kalbėti nei rašyti rinkimų reikaluose, kuomet reikės liaudžiai aiškinti nelabumą katalikiškos diktaturos. Todel reikės itin daug gerų kalbėtojų ir daug literaturos, kuri patektų į kiekvieną grinčią, kas padarys ir daug išlaidų.

Todel visi spieskimės pulkan kovon prieš katalikišką diktaturą — su *doleriu*. Lai kiekvienas skaitytojas paaukoja nors po dolerį rinkimų agitacijai Lietuvoje. Darbininkų Lietuvoje yra ganėtinai, tiktai jie neturi pinigų kelionėms ir platinimui literaturos, kuri paprastai yra dovanojama. Pinigus siųskite į laikraščių redakcijas, kurios surinkusios tulas sumas nusiųs į Lietuvą.

Ir nevilkinkime aukavimo to dolerio, nes jau laikas yra pradėti agitacija, kurios platinimui turime daug atmintinų pavyzdžių iš caro laikų kovos už atgavimą musų spaudos. Aplipinsime visas klebonijas su atsišaukimais ir pačius kunigus, kaip idealistai užlipino plakatą aršiausiam lietuvių spaudos persekiotojui žandarui ant pečių (šinelio) Vilkaviškyje. Suprantama, kad kunigai ir jų policija padarys tulų nemalonumų agitatoriams, bet kada jie paskelbė mums kovą, tai mes ir kovosime iki laimėjimo, nes katalikai jau pasirašė sau politinės mirties dekretą, kurį mes turime išpildyti. O tas jų (katalikų) politinės mirties dekretas yra:

Sulaužymas Lietuvos Konstitucijos, kuria garantuojama laisvė žodžio, susirinkimų ir spaudos, kaip tai yra Amerikoje, ir dar įvedimas mirties bausmės už politinius nusikaltimus, tai yra: Valstiečiai Liaudininkai ar Socialdemokratai, nepaisydami tų katalikiškų „įstatymų" sušaukia mitingą, kalba ir rašo apie kenksmingus kunigų darbus, ir pagal klebono reikalavimą-kaltinimą jau papuola po mirties bausme, lygiai, kaip laikuose „šventos inkvizicijos", kur kunigai degino gyvus žmones.

Kaunas Auga

Pernai ir šiemet Kauno miestas ėmė sparčiai augti: pastatyta daug naujų namų valstybės ir privatinių įstaigų ir atskirų piliečių. Butų krizis visai nejaučiamas. Tik miesto centre vis tik per brangia kaina butai išnuomuojami, todel valdininkai ir šiaip tarnaują įstaigose žmonės priversti samdytis sau butus naujuose namuose už miesto ribų, taip vadinamam naujakurių rajone, kur butai palyginus su centru žymiai pigesni.

Lankęsi prieš karą Kaune provincijos gyventojai dabar reikalais patekę, kaip į sostinę, stebisi, kad Kaunas toli gražu ne toks, koksai buvo Rusų valdymo laikais, — girdi: prieš karą šaligatviai buvo siauri, mediniai, sulužę, o dabar platųs iš akmenų; gatvės lygios, išgrįstos ir ten, kur prieš karą purvyną reikėjo klampoti.

Ir iš tikrųjų, Kaunas ima augti, kaip ir pridera, nes jame dabar pats Lietuvos gyvybės šaltinis, nes čia ir įvairios pramonės įstaigos, fabrikai, gamyklos ir kita, o svarbiausia, tai pati vyriausioji Lietuvos valdžia čia turi savo bustinę.

Tuo tarpu sostinė Vilnius, Lenkų okupacijoj skursta, lušta, seni murai griuva ir iš gražaus miesto, kur amžiais lietuvis sau dvasios maistą sėmė, Lietuvos sostinės, didžiausio miesto, šiandien niurus provincijos miestas, lyg visų užmirštas, apleistas, riogso liudėsio apimtas didžią savo praeitį apverkdamas...

Del Vilniaus net patys lenkai spaudoj prisipažįsta, kad sunki jo dalia, juo labiau, kad su Lietuva rubežius uždarytas, iš kur Vilnius maitinosi.

Vilnius mažėja — Kaunas auga! Kaune ir susisiekimas jau svietiškas: svarbiausiomis miesto gatvėmis vaikšto didžiuliai autobusai ir kiek mažesni į priemiesčius: Šančius, A. Panemunę, Slabadą ir Žaliąjį kalną. Arklių tramvajus, senas „prieštvaninis" padarinys baigia savo dienas ir jam mirus Kaunas visai prilygs kulturingiems miestams. Autobusai vaikščioja ir į Birštoną, kur įtaisytas Raudonojo Kryžiaus tvarkomas kurortas. Į ten iš Kauno važiuoja nemaža miestiečių vasaros poilsiui, o taip pat garlaiviais aukštyn ir žemyn Nemunu, ir Neriu ligi Jonavai kursuoja dar siaurasis traukinėlis nuo Aleksoto tilto iki A. Panemunės.

Ypatingo dėmėsio kreipia, tai Kauno valymasis, gražinimasis. Parkai, parodų aikštės ir sodnai gražiai įrengti ir malonu juose pabuvoti. Ypač Karo muzėjaus sodnelis rupestingai įruoštas ir Lietuvai pagražinti D-jos pastangomis žymiai paplatintas ir medelių prisodintas.

Reikia tik dar iš Kauno iškelti — iš Vytauto prospekto kapines, iš Mickevičiaus g-vės sunkiųjų darbų kalėjimą ir sulaikyti fabrikų bei kitų orą teršiančių įstaigų statymą centre ir bus visa gera, gražu.

Mieste kalbama, kad nemaža nuopelnų miesto kulturinimo darbe priklauso burmistrui Jonui Vileišiui ir jei jis ilgeliau paburmistraus, tai galima tikėtis trukumų pašalinimo, o Kaunas riogsodamas Nemuno — Neries žiotyse tikrai bus židiniu visai Lietuvai, jei klerikalų „biznis" darbui nepakenks.

Pilkasermėgio sunus.

Kaunas, 1925—V—27.

Atminkime, kad musų paaukotas doleris Lietuvos Seimo rinkimų agitacijai, išves Lietuvos liaudį (musų tėvus, brolius ir seseris) iš kunigų nevalios.

P. Mikolainis,
188-190 Sands St.,
Brooklyn, N. Y.

A. A. Tomas Žilinskis

Šio mėnesio 22 d. Žiuriuose-Gudeliuose mirė Tomas Ferdinandas Žilinskis, ilgiausiai dirbęs sunkiausiose Lietuvos aplinkybėse mokytojas.

T. F. Žilinskis yra gimęs Domeikų kaime, Paežerių valsčiuje, Vilkaviškio apskrityje 1840 m. sausio mėn. 19 d. Savo tėvo namuose išmokęs pradžios mokslo, velionis mokėsi toliau Mariampolės „apskrities mokykloje" (1856—1860 m.). Baigęs ją T. F. Žilinskis įstojo į Suvalkų gimnaziją, kurią išėjęs 1863 m. stojo į Didžiąją Varšavos Mokyklą (Szkola Glowna), — joje juridinių mokslų skyrių ėjo.

1866 m. T. F. Žilinskis, dar nebaigęs aukštojo mokslo, gavo Veiveriuose Pedagoginių Kursų mokytojo vietą. Iš tų Kursų 1872 m. susidarė **Veiverių mokytojų seminarija.** Čia velionis dėstė matematiką (aritmetiką su metodika, geometriją, pradžios algebrą), gamtos mokslą (gamtos dalyką su fizika), geografiją ir (1880—1887 ir 1893—1903 m.) lietuvių kalbą. Toje pat seminarijoje velionis savo auklėtinius, busimus Lietuvos mokytojus, mokė ir sodininkystės su bitininkyste. Tuo budu iš Veiverių seminarijos, dirbusios su T. F. Žilinskiu, „iš Tomo Žilinskio rankų", Lietuva yra gavusi, rodosi, ne mažiau, kaip **septynis šimtus** mokytojų.

Nuo 1903 m. vasaros T. Žilinskis „pasitraukęs" iš Veiverių, apsigyveno Kaune. Čia jis lietuvio kėlėjo, žadintojo ir mokytojo darbą dirbo. Dirbdamas tautos įstaigose, mokė kurį laiką lietuvių kalbos Kauno vyrų (bernaičių) gimnazijoj, Adamčiko progimnazijoj, Komercijos mokykloje, „Dailės Mokykloje"; čia, įvairiuose kursuose, velionis ir dailyraščio mokydavo. Didžiojo karo metu velioniui teko, žinoma išsikelti į Rusus, kur ypačiai žymus buvo jo darbas Maskvoje ir Voroneže. Sprendžiamos reikšmės savo darbu velionis turėjo ypačiai Voroneže, kur reikėjo organizuoti pradžios mokslas tremtinių vaikams... Kaune su velioniu paskutinį kartą teko man pasimatyti gegužės m. 15 d. **tautos šventėje.**

Sunku ir pasakyti šiuo tarpu trumpam straipsnely, kur yra daugiausia nuveikta T. F. Žilinskio, to didžiojo Lietuvos mokytojų patriarcho, auklėtojo, mokytojo ir žadintojo.

Velionis ilgiausiai yra dirbęs Veiveriuose, šitame didžiajame anų laikų rusintojų lizde. Tik velionies pakantrumas ir nepaprastas taktas yra padarę, tai, kad jis taip ilgai išgalėjo ten šventąjį savo darbą dirbti, neleisdamas patiems rusintojams pasiimti tą darbą vien į savo rankas.

T. F. Žilinskis mums yra pirmiausia lietuvis, žadintojas, pedagogas, mokėjęs sunkiausiose aplinkybėse kantriai dirbti savo krašte tą darbą, del kurio keliems karštesniems jo tautiečiams yra tekę „pasitraukti" iš savo Lietuvos darbo ir, metus jį, toli kur atsidurti...

Mokytojau! Tam tikru laiku visi Tavo darbą jautėm anoj pusėj Nemuno; tam tikru laiku Tu mus mokei, auklėjai ir žadinai. Didžiausiais Tavo darbo vaisiais dar ilgai naudosis Lietuva. Sudie, brangusis Lietuvos Sunau, mokytojau, žadintojau ir stiprintojau didžiausiuose Lietuvos varguose!

Apie Tomą Žilinskį bus, reik tikėtis, plačiau parašyta mokytojų laikraščiuose. Jo 80 metų sukaktuvėms 1921 m. buvo paskirtas ir visas „Lietuvos Mykyklos" sąsiuvinis, — į jį siunčiu tuo tarpu ir skaitytojus, norinčius arčiau pažinti šį brangųjį musų velionį, didžiojo ir sunkiojo darbo žmogų, visokių Lietuvos žadintojų bičiulį ir bendradarbį.

J. Jablonskis.
(„Lietuva")

Musų "Kritikai"

Kelios dienos atgal gavau knygą „Gyvenimo Dumble", kurios išleidimui buvau pasiuntęs keletą dolerių. Su manim buvo teisingai atsiteista išleidėjų ir autoriaus to veikalo. Perskaičiau ištisai visą apysaką, kuri užsipelno gerą vietą musų literaturoje. Tai yra **antras „Raistas",** kuriame aprašoma lietuvių gyvenimas paties lietuvio rytinėse valstijose, kuomet „Raistas" aprašo lietuvių gyvenimą vakarinėse valstijose.

Jei šis veikalas butų kada nors išverstas į anglų kalbą, tai turėtų milžinišką pasisekimą tarpe svetimtaučių. Lietuviai mažai skaito literaturos ir nemoka savo raštų įvertinti; tik tada lietuviai pradeda savo raštus įvertinti, kada jiems svetimi parodo jų vertę. Lietuviai tik „kritikuoja", nežinodami ar jie turi teisę buti kritikais, ar ne. Kritiku buti, tai reikia turėti tam tikrą literato mokslą, o to neturint, negalima kritikuoti nieko, o jeigu kritikuoji, tai parodai save, kad nesi literatas ir net ne apsiskaitęs, ir kritikuodams tik save sukritikuoji. Taigi pasirodžius „Gyvenimo Dumble" veikalui atsirado ir savos rušies kritikų, kaip vėliau matysime.

Negalima užtylėti apie panašius „kritikus", kurie užkenkia lietuviams jų apšvietime ir taip dar mažąi apsiskaičiusiems ir todel musų raštai guli ant lentynų ir dulkes renka išleistuvėse. Nusinešiau minimą apysaką į susirinkimą vienos iš gana svarbių organizacijų musų Amerikos lietuvių gyvenime. Po susirinkimui parodžiau kaipo naujanybę musų raštijoj vienam iš svarbiausių musų miesto veikėjų. Na, žinoma, ir pasipylė kaipo iš „kompetentiško" žmogaus apysakai „kritika". Žinodamas tos ypatos literatiškumą nieko neatsikiau, nes nebuvo ko pas jį klausti, delko knyga negera; šis „kritikas" yra baigęs tik pradinę mokyklą ir su tokiu neverta nė prasidėti, nes prasidėjus jau vyras nebutų įstengęs atsakyti nė elementarių taisyklių literaturoje. Tačiau jis yra „kritikas" ir esu tikras, kad tie visi, kurie buvo drauge su „kritiku" ir klausėsi jo nuomonės apie „Gyvenimo Dumble" apysaką, tai jau neskaitys tos knygos. Tai tokią naudą „kritika" duoda lietuvių visuomenei jos apšvietime.

Kada lietuviai išsiblaivysime iš panašių „kritikų", kada paklausime savęs ar turime tiek mokslo, kad jau kritikuoti bile leidinį? Su tokiom „kritikom", prie kurių dar neužsipelnėme teisės, tik pasitarnaujame visuomenės tamsinimui.

K. Demikis.

TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ DRAUGIJOS DARBAI.

TMD. yra sena organizacija, įsteigta dar 1886 metais, bet savo gyvenime perleidus ir šilto ir šalto. Ypatingai po karo metai buvo sunkųs veikimui tokiai idėjinei draugijai kaip TMD. Visgi, šiaip netaip, vargais negalais, pasišventę veikėjai draugiją išlaikė, ir šiandien ji vėl gali pasigirti veikimu.

Milžiniško veikalo „Pasaulio Istorijos" pirmas tomas jau dalinamas nariams Amerikoje. Kartu dalinama ir „Princas ir Elgeta" Marko Twaino istorišką apysaka ir „Senovės Europa", parašyta prof. Vipperio, vieno iš geriausių žinovų senovės istorijos. Tas knygas T. M. D. nariai gauna tik už vieną dolerį metinės mokesties, primokėdami dar po 50 centų už apdarus kiekvienos knygos. Tas parodo, kad draugija nesivaiko biznio ir tikrai nori skleisti apšvietą.

Seniau TMD. turėjo virš 4,000 narių. Po karo tie nariai išsiblaškė, pamiršo apie draugiją, gali buti užpyko, kad leidžiama buvo menki veikalai. Dabar prašoma visų senų TMD. narių sugrįžti. Daug SLA. narių priklausė prie TMD. ir net šių dviejų organizacijų seimai budavo laikomi bendrai per kelis metus. Įstojimas yra 50 centų, metinė mokestis $1.00, už apdarus po 50 centų nuo knygos. Norinti gauti 1mą tomą Pasaulio Istorijos ir augščiau minėtas dvi knygyti, tat turėtų užsimokėti $3.00.

Rudenį išeis 2-as tomas „Pasaulio Istorijos", o trečias išeis pavasarį 1926 metų. Tais metais išeis ir TMD. leidžiamas pirmas tomas „Lietuvių Enciklopedijos" (bus trijuose tomuose).

Čia tik trumpa sutrauka T. M. D. veikimo paskutiniu laiku. Platesnių informacijų, adresų kuopų viršininkų, galite gauti nuo Vyt. Širvydas, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y., pridėję laiške 2 centų stampą atsakymui.

Vyt. Širvydas.

REALINĖS MARIAMPOLĖS GIMNAZIJOS MOKINIŲ IR MOKYTOJŲ ATSISVEIKINIMAS.

Birželio 20 d., 3 v. pp. R. M. G. Moksleivių Organizacijos iniciatyva buvo sušauktas paskutinis šios gim. mokinių ir mokytojų susirinkimas. Salė prisirinko pilnutėlė. Visuose pastebima liudnumas, kad jau paskutinį kartą teks atsisveikinti ne tik su mokiniais, bet ir su šia gimnazija.

Mokytojas Jonas Valaitis, vienas šios gimnazijos įkurėjų ir labiausia jai atsidavęs papasakojo keletą bruožų iš gimnazijos praeities. Nupiešė kokiomis sunkiomis sąlygomis teko šiai gim. kurtis, tvarkytis ir gauti leidimas iš vokiečių valdžios. Pažymėtina, kad da tik pirmose gimn. kurimose dienose vietos kunigija ją stengėsi užgniaužti. Šmeižė žmonėms, skundė žandarams ir prašė jų neišduoti leidimo. Tie ilgai vilkinę prieš išvažiuojant išdavė. Nors ir kiekvienam žingsny klerai persekiojo, trukdė nuo pradžios ligi šiam laikui, bet mokytojai budami ne šių dienų gyvenimo materialistai pasiryžę dirbo šioj gimn. paruošdami tinkamus gyvenimui žmones. Daug Valaitis norėjo pasakyti, bet širdies skausmas jam neleido.

Mokiniai K. Baršauskas ir F. Slivinskas nupasakojo keletą bruožų iš sunkios gimn. praeities. Mokyt. J. Žiugžda atsisveikindamas pabriežė, kad mokiniai visuomet stengtųsi eiti tiesos keliais ir neužmirštų kaimo bakužės ir brolių tamsuolių. Daktr. Matulaitis sako, kad klerikalai uždarė šią gimn. vien del to, kad ji nors truputį stengėsi iškilti aukščiau dabartinės lietuviškos balos.

Mokyt-ai Liudžius ir St. Totorius taip pat linkėjo ištvermės ir pasiryžimo gyvenime, nes numatė, kad vien už realisto vardą daug reikės nukentėti.

Mokin. M. Gudelis nupasakojo, kad grįžtama į viduramžius ir Lietuvoj norima padaryti tai, kas jau yra Ispanijoj. Padėkojo mokyt. už jų pasiryžimą ir išmokinimą. Daug didesnė padėka, sako, bus mokytojams, jeigu mes, mokiniai, nepasidarysim šių dienų „materalistais", o tęsim mokytojų pradėtąjį darbą. Mok. Zubrickas nupasakojo naudingumą mokiniams duodamos laisvės, kuri buvo Rel. gim.

Visi, padavę viens kitam draugiškai rankas ir pasiryžę kovoti prieš dabartinį klerikalinį smaką, išsiskirstė. **Buvęs.**

(„Š. Bangos")

LIETUVIAI AMERIKOJ

PROTESTO REZOLIUCIJA.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros 2-ro apskričio piknike-išvažiavime, kuriame dalyvavo 4,000 suviršum lietuvių, birželio 28 d., 1925 m., Linden parke, Union City, Conn., buvo skaityta ir priimta sekanti rezoliucija:

Kadangi Valstybės Apsaugos Įstatymas, kurį krikš. dem. blokas Seime priėmė, reiškia užtraukimą diktaturos ant Lietuvos;

Kadangi, prisilaikydamas apsaugos įstatymo, Vidaus Reikalų Ministeris dabar galės varžyti spaudos, žodžio ir susirinkimų laisvę;

Kadangi apsaugos įstatymas griauna iš pamatų Lietuvos konstituciją,

Todel šiuomi tukstantinė minia pasmerkia krikščionių demokratų atstovus Seime ir pasižada dėti visas pastangas, kad pagelbėti pažangiajai Lietuvos visuomenei, tikriems Lietuvos patriotams, kovoje prieš konstitucijos laužytojus ir piliečių laisvės mindžiotojus. Taip gi nutaria pasiųsti šią rezoliuciją Lietuvos Seimui, Lietuvos Pasiuntinybei Vašingtone ir spaudai.

Pirm. — **Jonas Mikalauskas,**
Raštininkas — **A. Orantas.**

Redakcijos pastaba. Šita rezoliucija priimta dar tuomet, kai ir klerikalinė spauda skelbė, kad Lietuvos Seimo šeimininkai — klerikalinė didžiuma perleido minimą „valstybės apsaugos įstatymą", todel čionai ir kalbama apie tą įstatymą. Ir nors dabar jau paaiškėjo, kad Seimas perleido spaudos ir susirinkimų laisvę panaikinančius įstatymus, o ne tą diktatorišką „apsaugos" įstatymą, vienok rezoliuciją talpiname kaipo svarbų dokumentą. Pagaliau, klerikalai pasiekė dalinai to paties ir su spaudos ir susirinkimų įstatymų pakeitimu, ko jie siekė su „apsaugos" įstatymu ir taipgi sumynė Lietu-

vos Konstituciją savo tokiais darbais.

INKERMAN, PA.

Liepos 4 d. šios apylinkės kunigėliai, po priedanga vyčių „American Lithuanian", parengė išvažiavimą naudai Amerikos lietuvių našlaičių (?!). Šis paprastas išvažiavimas skyrėsi nuo buvusių išvažiavimų tuomi, kad pamaldos, dainos ir prakalbos tapo pamainytos girtuokliavimu. Apie 60 bačkų tapo „išragauta" šios gintarinės Dievo dovanos. Prie tam musiškiai parapijonai nepasigailėjo prisivežti „naminukės" del pasidrutinimo laike pietų. Tad prie tokių aplinkybių apie antrą valandą po pietų jau keliasdešimt ragočių buvo regėti gulint patvoriuose.

Bet štai senis Dievas matomai supyko ant kunigėlių už jų tokį pikniką ir ėmė bartis — pradėjo smarkiai lyti. Ir paskui buvo susiraukęs iki pačiam vakarui. Apie 9-tą valandą vakare vėl lietus pradėjo pulti kaip iš viedro ir visi susirinkę parapijonai priversti buvo skirstytis namon. Kokių priemonių musų kunigėliai griebsis ateityje išviliojimui iš lietuvių pinigų, sunku įspėti. Jie jau visokias priemones naudoja.

Inkermano maldininkas.

PITTSBURGH, PA.

Sandaros kuopų piknikas liepos 4 d., Elwin parke, pavyko puikiai ir apskričiui liko pelno apie pora šimtų dolerių. Visos Sandaros kuopos, išskyrius nortsaidės 43 kuopą, kuri nežinia del kokių priežasčių neprisidėjo prie pikniko, dalyvavo piknike ir dėjo visas pastangas, kad piknikas pavyktų kuopuikiausiai ir pavyko. Nors parkas gana brangus, nes reikia mokėti suvirš 100 dol. ir taip visokių išlaidų buvo daug, bet kad publikos susirinko nepaprastai daug, tai ir pelno dar liko.

Abelnai imant piknikas buvo gražus ir linksmas ir jame dalyvavusieji pilnai patenkinti. Buvo puiki orchestra, kuri grojo amerikoniškus ir lietuviškus šokius, nes joje groja ir du lietuviai — A. ir J. Žilinskai, tad ir lietuviškus šokius pagrojo. Atlikta gražus žaislų programas ir laimėtojams išdalinta skirtos dovanos.

Įdomiausia programo dalis buvo — kumštynės, kuriose dalyvavo musų tautietis K. Aleliunas ir juodukas Ora Reed. Nors p. Aleliunas turėjo ne menką priešą, nes p. Reed yra vos 23 metų amžiaus ir sveria 202 svaru, kuomet Aleliunas sveria tik 175 svarus, tačiau jis juoduką paguldė į trečią „round". Kumštynes prižiurėjo A. P. Slavinas. Publika tiek buvo kumštynėmis susidomėjus, kad ant šokių platformos susikimšo net perdaug ir įlaužė platformą. Gerai, kad niekas nesusižeidė.

Piknikas visą laiką ėjo gana linksmai ir pavyzdingai, tik apie 7 val. vakare pradėjo lyti ir neleido ilgiau pasilinksminti susirinkusiai publikai. Nors tą pačią dieną ir visos apylinkės lietuvių parapijos rengė pikniką vienuolių ukėje, kuri yra netoli Elwin parko, ir per klerika linę spaudą biauriai šmeižė sandariečius ir jų rengiamą pikniką, pravardžiuodami „nezaležninkais" ir tam panašiai klerikaliniais epitetais, bet tas nieko negelbėjo — žmonių buvo užtektinai. Tik vienų automobilių buvo privažiavusių viršaus 200.

Sandaros kuopų apskritys nutarė rengti kitą pikniką Amšiejaus ukėje ir visą pelną skirti rinkimų agitacijai į Lietuvos Seimą, parėmimui pažangiųjų partijų. Nesa kol Lietuvą valdys klerikalai, tol negalima nei tikėtis geresnės ateities Lietuvos šalelei.

Pittsburghietis.

Kas perdaug užsiima mažmožiais, tas negali veikti didelių dalykų.

STRAIPSNIS 133.

Išvėdinkite sergančio kambarį.

Užtektinai šviežio oro gerai vėdinamame kambary, arba ant porčių kur vasarą galima sergančio lovą pastatyti, yra reikalinga gydant bile ligonį. Žiemą, sergančio kambary temperatura turi buti vidutiniškai šilta (60 iki 68 laipsnių F.) dieną, kada kudikis budi, bet naktį galima laikyti kiek vėsiau, arba kada jis miega.

Kudikis, kuris tapo pralavintas tinkamų sveikatos įpročių ir kuris pripratęs, kad tinkamai jo tualetas yra prižiurimas, yra lengviau prižiurimas ligoje. Pagelbsti jei kudikis įpratintas parodyti savo liežuvį bei gerklę ir pavelija save apžiurėti. Kudikio niekad nereikia grąsdint nubaudimu.

Komfortas ir laimė kudikio arba jauno vaiko daug prigelbsti prie išgijimo, bet reikia prisilaikyti griežtos disciplinos slaugant ir pildant gydytojo įsakymus. Budas kuriuo kudikis prižiurimas sudaro daug svarbos tame kas su juo galima padaryti. Net jauniausias kudikis pažįsta skirtumą tarpe ramaus, gabaus prižiurėjimo ir kemėriško, triukšmingo, ir greičiau paklauso malonaus, susilaikančio budo.

Visados savo kudikiui duok geriausį maistą. Jei negali savo kudikio žindyti, neeksperimentuok įvairiais maistais, bet stok tuoj ant gero kelio — duok maistą, kuris padaro daugiau stiprių bei vikrių vyrų bei moterų, negu visi kiti preperatai sykiu sudėti — tai yra, duok Eagle Brand Pieną, maistą, kuris daro stiprias kojas ir sveikus kunus. Jį patvirtina ir išrašo gydytojai del jo augštos kokybės ir vienodo sudėjimo. Milionai ir milionai kudikių išaugo į stiprius berniukus ir mergaites sukombinavus gerą motinos priežiurą su sotumu Borden's Eagle Pieno.

Bėgiojantis vaikas turi gauti tą pačią gerą priežiurą, kaip ir kudikis ant rankų, jei norima, kad jis pasiektų pilną amžį ir sveikatą. Karo metu Anglijoje patirta, kad išpenkių vyrų trys netiko tarnybai. Eksperimentuose, kurie buvo daromi mokyklose 1918 metais, tiktai 15 nuošimtis kudikių buvo pirmaeilėje padėtyje. Kitiems nedapenėjimas, pradėtas pirm mokyklos lankymo, buvo priežastis. O nedapenėjimas dažniausia pakyla į netinkamo arba ne to maisto. Pridedant Eagle Pieną kasdien prie jusų kudikio valgių, gali buti tikras, kad jis gauna visus reikalingus gyvybės elementus jo apsaugai. Jaunas vaikas turėtų gauti du šaukštu Eagle Pieno trijų ketvirtadalių puodelio vandeny. Duok paryčiu arba po pietų. Kiti vaikai jį labiau mėgsta su ginger ale, vaisių sunkomis, suplaktu kiaušiniu ir skanskoniu.

Skaitykit šiuos straipsnius kas savaitę ir pasidėkit ateičiai.

OLANDIŠKOS SENOJO PROCESO SELYKLOS

Reikalaukite blešinės su tikruoju Olandiškuoju ženkleliu (leibeliu).

HOLLAND DIST. CO.,
932 Chestnut St.,
Philadelphia, Pa.

NAUJAS IŠRADIMAS

DEKSNIO GALINGA MOSTIS

Gydo, Reumatizma, Ranku, Koju, Nugaros skaudejima, Šalti, Ranku, Koju, tirpima. Dusuli, Galvos skaudejima, ir teip visokius skaudejimus (tik ne ronas).

Tukstančiai žmoniu yra išsigyde o milijonai dar nežino apie tai.

Deksnio Galinga Mostis yra tiek verta aukso, kiek ji pati sveria sulig naudos gydymo.

Kaina 75 centai, $1.50 ir $3.00, ir 10 centu extra už persiuntima.

Klauskite pas aptiekorius teip DEKEN'S NEW DISCOVERY OINTMENT.

Deksnis Ointment Co.
518 MAIN ST. BOX 352
HARTFORD, CONN. U. S. A.

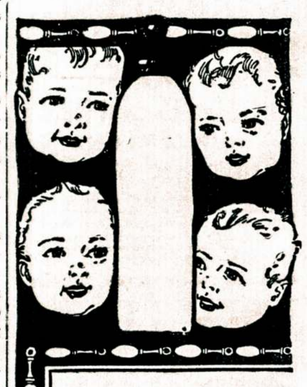

Vaikus auginant nėra nieko svarbesnio gyvenimo pradžioje už tinkamą maistą.

Išmintingos motinos šansų neima. Jos neeksperimentuoja su kitais maistais. Jos vartoja tik Borden's Eagle Pieną savo kūdikių penėjimui.

Jei prisiūsite šitą apgarsinimą į The Borden Company, Borden Building, New York, tai bus Jums jūsų kalboje paaiškinta kaip penėti jūsų kūdikį su Eagle Pienu.

12

PASINAUDOK AUKSINE PROGA

UŽ DU DOLERIUS IR PUSĘ GAUSI KETURIS DOLERIUS.

Skaityk atydžiai:

Kas prisiųs du dolerius ir pusę su šiuom skelbimu, tas gaus per metą laiko laikraštį „SANDARĄ" vertės už $2.50

Gaus Knygoms:

Knygą **Amerikiečiai Lietuvoje**, vertės už 25
Knygą **Apysakymėliai iš Gyvulių Gyvenimo** 35
Knygą **Muzikos Žodynėlis** 25
Knygą **Trakoma** arba **Saugokite Akis Prie Šviesos** 20
Knygą **Novelis.** Graži apysaka 15
Knygą **Žmonių Ligos.** Labai gera moksliška knyga .. 15
Knygą **Ciceliai.** Pasakos pamokinančios gyvenime .. 15

Visos knygos su pažymėtomis kainomis yra du kart vertesnės, kas jas gaus tas džiaugsis ir patars savo draugams jas įsigyti. Nelauk ilgai, iškirpk šitą skelbimą ir įdėjęs į konvertą su money orderiu ar čekiu siųsk šiuom antrašu:

S A N D A R A.
327 E. Street, Boston 27, Mass.

Reikalaukit Musų 1925 Metų Knygų Katalogo

"DIRVA"

Mokslo, Literaturos ir Politikos Savaitraštis

Išeina Penktadieniais, 8 puslapių, didelio formato, visuomenės laikraštis.

Prenumerata metams $2.00
Lietuvon metams $3.00

Pusei metų pusė kainos.

„D I R V A"
3352 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

„Dirvos" Agentura Siunčia Pinigus į Lietuvą ir Partraukia Gimines į Ameriką.

Telegrafinės Pinigų Perlaidos 50 Centu

NAUJIENOS įvedė šią stebėtiną pinigų siuntino systemą, kad suteikus Amerikiečiams galimybės pasiųsti pinigų savo giminėms Lietuvoje trumpiausiu laiku, už pigiausią kainą. Kitur už tokius telegramus reikia mokėti po 4 ir 6 dolerius, o NAUJIENOS pasiunčia už 50 centų.

PINIGAI NUEINA LIETUVON Į 3 AR 4 DIENAS.

Sulig greitumo Lietuvos pašto yra pristatomi į visas Lietuvos dalis ir išmokami greičiausiu laiku. Pinigai pilnai garantuojami ir nesant galimybių išmokėt kam reikia grąžinami siuntėjui.

Štai yra litų kursas, prie kurio taipgi priskaityta 50 centų telegramo kaštai ir 25 centai pašto išlaidos:

100 litų	$11.25	400 litų	$42.50	700 litų	$73.25
200 litų	21.50	500 litų	52.75	800 litų	83.50
300 litų	32.00	600 litų	63.00	900 litų	93.75

Money orderius reikia pirkti ant vardo:

Naujienos,
1739 S. Halsted Street. Chicago, Illinois.

SUSIVIENIJINO LIETUVIŲ AMERIKOJE

KNYGYNE

Galima Gauti Sekančios KNYGOS:

Amerika—Informacijos apie Ameriką ir tt. 100
Apdrauda ir Pašalpa — pusl. 32 ..... 10c.
Daktaras iš Prievartos (Komedija) ..... 20c.
Darbininkų Padėjimas Amerikoje 35 pusl. 10c.
Iš Lietuvos Istorijos — pusl. 68 ..... 20c.
Kas iš Kur Pareina? ..... 20c.
Kaip Gyvena: Latviai, Suomiai, Anglai .. 20c.
Kelionė į Šidlavą — pusl. 48 ..... 15c.
Konradas Velenrodas — pusl. 24 ..... 15c.
Kražių Skerdynės ir Jos pasekmės ..... 15c.
Lietuvių Tautos Klausimas Europos Karės Metu pusl. 102 ..... 35c.
Lietuviška Chrestomatija — pusl. 180 .. 40c.
Liudvikas Pasteris — pusl. 48 ..... 15c.
Nuo Degtinės — pusl. 19 ..... 10c.
Petras Žemaitis — pusl. 69 ..... 20c.
Perspėjimas apie Šventą Tikėjimą—pusl. 63 10c.
Susiprato — pusl. 64 ..... 20c.
Ruožai iš SLA. Istorijos — pusl. 35 ..... 10c.
SLA. Istorija (1896-1915) $1.50; audimo apdarais 2.00

Viršminėtas knygeles SLA. nariai gauna už pusę kainos.

SEKANČIOS KNYGOS PARSIDUODA UŽ PILNĄ KAINĄ:

Vilnius — (Istorijos Apžvalga su daugybe paveikslų) 4.00
Lietuvių Tautos Istorija — 1923 m. leidinys — 260 pusl. 1.00
Graži Mageliona — Melodrama 4-rių aktų 50c.
Kunigas Macochas—4-rių aktų tragedija .. 35c.
Laimės Ieškotojai — 4-rių Veiksmų Drama 40c.
Aisopo Pasakos — pusl. 364 ..... $1.25
Lenkų Apaštalavimas Lietuvoje—pusl. 258 1.00
Žodynas lietuviškai-angliškos ir angliškai lietuviškos kalbų. Sutaisė A. Lalis. Pusl. 1,274. Kaina $10.00
Žmogaus Pareigos — pusl. 245 ..... 1.00

Taipgi pas mus gaunama M. Petrausko sekančios kompozicijos del solo, duetų, kvartetų, chorų, etc.

Eglė (Žalčių Karalienė) $10.00
Žalčio ir Gulbė Dievaičio duetas ..... 75c.
Liet. Dainos $1.50
Birutės arija ..... 30c.
Pasaka (Dramatiška daina) ..... 80c.
Kanklės 1920 m. $2.00
Aras, kvartetas ..... 40c.

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30-th Street
NEW YORK, N. Y.

AISOPO PASAKOS

Didelė knyga 360 puslapių, 110 paveikslų, 301 pasakų. Tinkami pamokinimai seniems, jauniems ir mažiems. Popieros apdaruose tik $1.25

„TĖVYNĖS" ADMINISTRACIJA
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

"VILNIS"

LIETUVIŲ DARBININKŲ DU-SYK SAVAITINIS LAIKRAŠTIS. 8 PUSLAPIŲ.

Išeina Utarninkais ir Pėtnyčiomis.

VILNIS turi savo korespondentus LIETUVOJ IR RUSIJOJ, suteikia teisingas žinias iš Amerikos ir viso pasaulio nuotikių.

Vieną numerį pažiurėjimui siunčiame veltui.

VILNIES prenumeratos kaina Amerikoj: metams $3.00; pusei metų $1.75; Chicagoj ir užrubežyj, metams $3.50; pusei metų $2.00.

„V I L N I S",
3116 So. Halsted Street, Chicago, Illinois.

DABAR UŽSIRAŠYK

"AMERIKOS LIETUVĮ"

AMERIKOS LIETUVIS, savaitinis laikraštis ramių pasiskaitymų, naudingų mokslišku straipsnelių ir svarbiausių žinių, yra naudingas kiekvienam lietuviui. Kas jį užsirašys lapkričio ar sekančio gruodžio mėnesio bėgyje, gaus gražių dovanų knygomis ir gražų sieninį kalendorių. Užsirašykit dabar, o turėsite naudingą laikraštį.

Reikalaujam agentų užrašinėt AMERIKOS LIETUVĮ, pardavinėt knygas ir gražias laiškam popieras.

Laiškus ir pinigus siųsdami adresuokit taip:

"AMERIKOS LIETUVIS"
14 Vernon Street, Worcester, Mass.

Biznieriai Garsinkitės „TĖVYNĖJE"

VIETINĖS ŽINIOS

AMALGAMEITŲ STREIKAS.

Amalgameitų unijos kirpėjų lokalas išvedė į streiką Rose Bros. firmos kirpėjus. Išėjo streikan 60 tos dirbtuvės darbininkų. Vėliaus unija paskelbė streiką 16-je dirbtuvių, kurios siunčia darbus į skebines dirbtuves už miesto ribų. Norima netik priversti šias dirbtuves, kad jos nesiųstų darbo į skebines šapas, bet taipgi Rose Bros. dirbtuvės kirpėjai reikalauja pripažinimo unijos ir didesnių algų.

Unijos viršininkai sako, kad šitie streikai yra Amalgameitų unijos valdybos noras iškariauti naujų pozicijų del unijos ir pagerinti dabartines sąlygas. Esą labai daug priviso skebinių šapų, kurias sukontroliuoti lengviausia yra per kirpėjų pastangas. Streikininkams sekasi ir tikimasi, kad šitas unijos žygis duos pageidaujamų davinių.

Iš TMD. 3-ČIOS KUOPOS VEIKIMO.

Liepos 16 d. vakare, „Vienybės" svetainėje, įvyko gana skaitlingas TMD. 3-čios kuopos susirinkimas, kuriame paruošta visi darbai del busiančio didelio tautiško pikniko Cypress Hills parke, rugpiučio 2-rą dieną. Pasirodo, kad bus didelė programa žaislų, prasidėsianti apie 3 val. po pietų. Bus merginoms „bulvinės" lenktynės, vyrams „maišų maršas" ir „pilvų įveržimas". Muzika bus Kentucky Six, kurią jaunimas myli.

Paskui buvo išdalinta atėjusios trys knygos: 1-mas tomas Pasaulio Istorijos, Senovės Europa ir Princas ir Elgėta. Visos knygos su apdarais ir nariai jomis labai džiaugiasi. Jos pilnos paveikslų.

Kuopos narys.

SVEČIAS J. MAKAUSKIS GRĮŽTA LIETUVON.

Liepos 18 d. atvyko New Yorkan Lietuvos Valstiečių Liaudininkų atstovas gerb. J. Makauskis, kuris jau užbaigė savo kelionę po Amerikos lietuvių kolonijas. Gerb. Makauskis atsilankė „Tėvynės" Redakcijon liepos 21 d. ir besikalbant pareiškė, kad jis savo kelione po Amerikos lietuvių kolonijas yra pilnai patenkintas ir turėjo geriausios progos susipažinti su Amerikos lietuvių gyvenimu ir padarė nemažos naudos ateičiai kaip savo partijai, gaudamas simpatijų ir pasižadėjimo ją paremti, taip ir Lietuvos našlaičių šelpimui ir globojimui per Lietuvos Moterų Globos Komitetą.

Gerbiamas Makauskis išišvyksta Lietuvon sekamą šeštadienį, liepos 25 d., laivu „Majestic". Jam visą kelionę prirengė ir laivakortę parupino J. Ambraziejaus Agentura, 168 Grand St., Brooklyn, N. Y. Abelnai imant, gerb. Makauskis sakosi, kad Amerika padariusi į jį milžiniško įspudžio ir jis daug ko patyręs ir pasimokinęs bevažinėdamas po Amerikos lietuvių kolonijas. Taipgi jam patinka ir Amerikos lietuvių draugingumas ir širdingumas ir jis tikisi, kad Amerikos lietuviai ir ateityje daug pagelbės Lietuvai, kaip kad gelbėjo ir praeityje. Gerb. Makauskis tikrina, kad Amerikos lietuviai, abelnai imant, yra didesni Lietuvos patriotai, negu dauguma pačių Lietuvos gyventojų, o imant atskirais asmenimis, tai Amerikos lietuviuose yra lygiai karštų Lietuvos mylėtojų, kaip ir pačioje Lietuvoje. Jis pastebėjęs visų Amerikos lietuvių didelį susirupinimą Lietuvos likimu delei pradėjusios dukti Lietuvoje klerikalinės reakcijos.

AREŠTUOTA 83 NETIKRŲ PINIGŲ DIRBĖJAI.

Federalės valdžios detektyvas Palma, kurio pastangomis suareštuoti Račys ir Šimoliuniutė, pareiškė, kad susekta didelė korporacija „butlegerių", kurie pametę pardavinėjimą svaigalų, pradėjo netikrus pinigus daryti. Iš tos korporacijos jau areštuota 83 asmenys įvairiose vietose. New Yorke, sakoma, areštuota vadai, tik truputį peranksti tas ablavas pradėta, nes pačios didžiosios žuvys esą pasmukusios. Suareštuotieji didžiumoje yra italai. Dalis jų tarnavę, ypač moterys, kaipo iškeitėjai netikrų pinigų.

ATSILANKĖ SVEČIAI.

Pereitą savaitę lankėsi New Yorke SLA. Sekretorės brolis Vincas Jurgelis su savo žmona, tad prie progos aplankė ir S. L. A. įstaigą ir „Tėvynės" Redakciją. Ponai Jurgeliai gyvena Detroit, Mich., ir su savo automobiliu atvyko net į New Yorką ir čionai praleido visą savaitę lankydami įdomesnes ir svarbesnes šio didmiesčio vietas. Savaitę prieš tai ponai Jurgeliai praleido Pennsylvania — Shenandoah, Frackville ir Minersville apylinkėje, kur gyvena p. Jurgelio tėvai ir seserys ir daug kitų giminių. Liepos 21 d. p. Jurgeliai išvyko atgal į namus — į Detroit, Mich.

Liepos 18 d. atsilankė „Tėvynės" Redakcijon Jung. Valst. kariuomenės artilerijos inžinierius Adolfas Hiršfieldas, kuris yra nuolatiniu „Tėvynės" bendradarbiu. Iki šio pavasario pradžios p. Hiršfieldas tarnavo Panamoje, tačiau dabar yra paskirtas tarnybai į Atlanta, Georgia, prie ten stovinčios kariuomenės. Taigi vykdamas į paskirtą naują vietą po trijų mėnesių atostogų, pakeliui sustojo New Yorke ir prie progos aplankė SLA. įstaigą ir savo senus draugus ir pažįstamus.

Liepos 20 d. lankėsi SLA. Centre ir „Tėvynės" Redakcijoje žymus SLA. darbuotojas Andrius Statkus iš West Pullman, Ill. Pil. Statkus jau ilgas laikas yra vietinės SLA. 55 kuopos finansų sekretorius ir yra daug pasidarbavęs SLA. labui. Šiuo metu lankėsi New Yorke ir apylinkėje savo draugų ir pažįstamų aplankyti, tad prie progos aplankė ir savo organizacijos Centrą.

Taipgi tą pat dieną apsilankė „Tėvynės" Redakcijon Dr. N. T. Klimas iš Jacksonville, Fla. Gerb. Daktaras apsilankė New Yorke atostogų metu tikslu aplankyti savo profesijos draugus ir pasižiurėti didmiesčio. Prie progos apsilankė ir SLA. Centre ir besikalbant tvirtai pareiškė, kad bus sukurta SLA. kuopa ir Jacksonville, Fla. Laimingo pasisekimo pasidarbuoti SLA. labui.

ATOSTOGOS.

Kaip kiekvieną vasarą, taip ir šiemet SLA. Centro darbininkai pasimainydami pasitraukia porai savaičių atostogų. Liepos 18 d. išvyko atostogų SLA. Sekretorės pagelbininkė p-lė Magdalena Aušriutė. Liepos 20 d. sugrįžo po dviejų savaičių atostogų SLA. raštinės darbininkė p-lė Petronelė Aleksiutė. Ji atostogas praleido Pennsylvania valstijoje pas savo gimines.

Taipgi liepos 21 d. pasitraukė porai savaičių atostogų „Tėvynės" redaktorius S. E. Vitaitis, palikdamas savo pavaduotoju SLA. Apšvietos Komisijos narį Praną Bajorą.

ĮVAIRIOS NEW YORKO ŽINUTĖS.

— **Račio ir Šimoliuniutės byla,** kurie kaltinami netikrų pinigų dirbime, „Vienybės" pranešimu vėl tapo atidėta iki rugpiučio 5 d., nes Račys vėl teisme nepasirodęs.

— **Alkoholis užmušė 5 ypatas** tik 36 valandų laiku, kurios pasibaigė pereito sekmadienio vakare. Gegužio mėnesy visoje New Yorko valstijoje žuvo nuo nuodingo alkoholiaus 79 ypatos. Vadinasi, nežiurint jokių prasergėjimų žmonės geria nuodingus svaigalus ir taip be jokios atodairos patys save naikina, lyg tarsi nebutų galima gyventi be tos smarvės ir dar taip baisiai nuodingos smarvės.

— **New Yorke atidaromas biuras** vesti kampanijai už panaikinimą mirties bausmės šioje šalyje. Šio judėjimo priešakyje stovi toki žymųs žmonės, kaip Clarence Darrow, Dudley Field Malone, senatorius Copeland ir kiti žymųs žmonės. Tuo tikslu yra sukurta Mirties Bausmės Panaikinimui Sąjunga ir jos vardu šita kampanija bus vedama.

Iš Lietuvos Laikraščių

IŠ STOKHOLMO PARODOS.

Stokholmo Skandinavijos-Pabaltės mugės atidarymo dieną miesto gatvės buvo papuoštos Švedų ir kitų Pabaltės valstybių vėliavomis.

Lietuvos pavilionas mugėj, kaip tenka patirti iš Švedų spaudos, po Norvegijos ir Danijos užima antrą vietą ir turi daug lankytojų. Lietuvos paviliono lankytojai, ypač fabrikantai, labai domisi musų žaliaja medžiaga. Tarp kitų eksponatų lankytojai ypač domisi Lietuvos kiaušiniais, javais, linais, sėmenimis, sviestu ir suriais. Ypatingai susidomėję b-vės „Maistas" dirbiniais; juos beveik visi mėgina ir visiems jie patinka. Įdomaujamasi taip pat oda, fanera, popieriu ir kartonu; turi pasisekimo muilo fabriko „Florance" dirbiniai ir gintaras. Labai gaila, kad musų eksponentai nenurodė savo prekių kainų. Parodos lankytojai labai jomis domėjosi ir nesitenkino firmų katalogais, kurie lankytojams buvo dalinami. Bendrai viską suglaudus galima pasakyti, kad Švedijos šalis visai tinka musų eksportui, kuriam išvystyti butų reikalinga Švedijos pramoninkai bei prekybininkai supažindinti su Lietuvos gamyba ir ukiu.

Parodos atidarymo dieną buvo surengti pietųs žymesniems parodos veikėjams ir dalyviams, kuriuose dalyvavo ir Pabaltės valstybių atstovai.

LIETUVIŲ PASIRYŽIMAS.

Švenčionių lietuviai kad ir 5 metus budami lenkų junge nepaliauja, „putę prieš vėją". Kaip ir visur lietuvybę čia palaiko jaunimas, ypač susispietęs Švenč. 9 kl. gimnazijoj (per 150 moksleivių). Rasit nė vienai Lietuvos mokyklai nėra tekę tiek vargo kęsti, kaip Šv. gimnazijai: Lenkams mokyklą uždarius per 3 žiemos mėnesius mokslas 4 klasėse ėjo slaptai... Viename mažame kambary... nuo 8 ryto ligi 5 vakaro. Ir vis tik lietuviai pergyveno tos žiemos 1922 m. negandas: Šiandien mokykla statosi prieš lenkų gimnaziją savus medinius namus; mokykla turi 15 mokinių dudų orkestrą, kuris groja lietuviškose sueigose ar teatruose. Labiausia ko žmonėms truksta — tai liet. knygų. But gerai, kad Švenčionių krašto tremtiniai parinktų Kaune ir kitur knygų, kuriomis galėtų papildyti 70 mokyklų knygynėlius.

STATYS KAUNE TILTĄ.

Inž. P. Morkunas įteikė Kauno miesto valdybai naujo geležies betoninio tilto per Nemuną projektą. Tiltas atsieitų 3 milj. 300 tukstančių litų. Miesto valdyba peržiurėjusi projektą rado tinkamu ir nutarė prašyti vyriausybės surasti tiltui statyti lėšų, nes mediniu tiltu vargu ar galima busią naudotis dar porą metų.

APDAUŽĖ A. SMETONOS BIUSTĄ.

Kaune, A. Aleksandravičiaus skulpturos parodoj p. Gabrys, nusipirkęs A. Smetonos biustą lazda nukulęs nosį ir skruostus paliko vietoje. Šitokis atsitikimas pirmas Lietuvoje ir daug ką stebina. Matę šį įvykį sustatė protokolėlį. Gabrys sako, kad p. Smetonos biustas stovėti šalia Gedimino biusto nevertas.

DIDELIS STIKLO FABRIKAS.

Petrašiunuos (ties Kaunu) pradėjo veikti tobulai įrengtas didelis stiklo fabrikas „Indas". Fabrike dirba apie 100 stiklo pramonės specialistų.

LENKINIMO MOKYKLOS.

Lenkų vyriausybė leido steigti Vilniaus krašte valdžios lėšomis lietuviškas mokyklas. Vilniaus lietuviai į tokį lenkų žygį žiuri su nepasitikėjimu, nes panašiose gudų mokyklose aršiai varomas lenkinimo darbas. Joms mokytojų lenkai ruošia tam tikruos kursuos, į kuriuos priiminėja tik pasižymėjusius lenkintojus.

SVETIMŠALIAI KAUNE.

Birželio 1 d. Kauno miesto ir apskrity buvo priskaitoma 3,634 svetimšaliai. Gegužės mėn. į Kauną ir apskritį atvažiavo 110 svetimšalių ir išvažiavo 91.

MOKESNIAI VILNIJOJE.

Žemės mokesniai, tarsi kontribucija, okupantams. Nuo dešimtinės 1 zlotas (2 litai) ir reikia kas mėnuo punktualiai mokėti. Numirė kas nors iš šeimos — mokėk 50 zlotų. Pritruko valsčiuj vaitas (viršaitis) pinigų, ateiña policininkas, išmatuos langus, suskaitys sienų rąstus — mokėk; jei gričia be kamino — mokėk; jei su kaminu irgi mokėk. Už arklį, karvę, avį, kiaulę, vištą, žąsį, šunį, katę — mokėk mokesnį. Neturi iš ko, policija arklį, ar karvę išsives. Jei nėra ko išvesti, tai gričią iš varžytynių parduos, o paskui ir žemę. Jei iš netyčių kaimiečio gyvulys užeis ant dvaro dirvono, — 10 zlotų pabaudos.

DIDELIS PIKNIKAS

Pirmą gražų ir didelį pikniką rengia SLA. 315 kuopa, Hudson, N. Y. Nedėlioj, Liepos 26 dieną, 1925 m., ant Martyno Kipo ukės arba farmos, tarp Stottville ir Hudsono prie pat State Road.

Visi Hudsono ir apylinkės lietuviai ir lietuvaitės kviečiami skaitlingai atsilankyti ir linksmai laiką praleisti, nes bus lietuviška muzika ir gros lietuviškus šokius. Bus ir kitų įvairenybių.

Įžanga dykai.

Kviečia rengimo komitetas.

Paieškojimas

SLA. 224 kuopa paieško Jono Melniko, kuris prasišalino iš musų vietos palikdamas drapanas ir jau skolingas musų kuopai. Jo mokestis į kuopą vienas draugas užmokėjo. Prašom jo paties atsišaukti ar žinantieji apie jį praneškite šiuo adresu:

K. SVINKUNAS,
Box 152, BULPITT, ILL.

NGL
NORTH GERMAN LLOYD
LAIVAKORTES Į ABI PUSI
NUPIGINTOS
Į Lietuvą Per Bremen'ą
Trečia kliasa tiktai kajutos.
Nepiliečiai grįžtanti bėgy 18 mėnesių prieplaukoje neturės jokių kėblumų.
32 Broadway, New York, arba bile vietos agente

LIETUVON

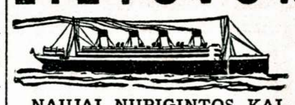

NAUJAI NUPIGINTOS KAINOS Į ABI PUSI.

Trečioje kliasoje sulig laivo į Kauną ir atgal nuo $203 iki $215 GERA NAUJIENA. Naujas Suv Valst. įstatymas pavelija atlankyti Tėvynę ir buti metus, paskui be kliučių grįžti Amerikon nežiurint kvotos.

Musų dideli laivai milžinai, kaip MAJESTIC, didžiausias pasauly, OLYMPIC, HOMERIC, LAPLAND, PITTSBURGH, ARABIC, etc. siulo greitą kelionę į Cherbourg, Southampton, Antwerp. Daug laivų išplaukia kas savaitė.

Visi musų 3-čios kliasos keleiviai gauna atskirus kambarius dviems, keturiems ar šešiems žmonėms. Patogumai, puikus maistas ir mandagumas.

Kreipkitės prie mųs vietinių agentų arba

WHITE STAR LINE
RED STAR LINE
No. 1 Broadway, New York

JAU Pripažino

visi, kad NAUJOKŲ padaryti C. garai yra geriausi Amerikoje. Taip pat viengenčiai gėrisi, kad garsinant „TĖVYNĖJE" remia lietuvišką literaturą ir kovą už lietuvių tautos tiesas, tai yra švarus dalykas.

UŽTAI garbaus SLA. draugai, kurie rukote vietoje kažin kokius cigarus, o gal lietuvių priešų, tad labai išmintingai darysite, kad tik Naujokų Brolių išdirbtus cigarus rukysite, kadangi ir cigarai labai geri, padaryti iš geriausio tabako: gražiai dega, malonųs rukyti ir dumas puikiai kvepia. Draugai „Tėvynės" kurie dar tų cigarų nežinot, tad visur lietuviškose užeigose, Restoracijose, Kliubuose ir štoruose reikalaukite ir rukykite visur

JONO—JOHN'S CIGARĄ

arba Petro Naujoko po 10 centų cigarą, o rukant džiaugsitės, kad rukai puikų cigarą ir po vardu Vytauto (Ekstra po 15c.). Tėmyk vardą ir paveikslą ant bakso. Juos vis myli.

Cigarus išsiunčiame visur Amerikoje per paštą į kitus miestus privatiškai ir biznieriams. Adresas:

NAUJOKŲ CIGARŲ FACTORY,
267 DIVISION AVE.,
BROOKLYN, N. Y.

Verta paremt brolius lietuvines jų cigarai labai geri. Agentai miestuose gali užsidirbti ekstra pinigų ir paremt lietuvišką išdirbystę Lai gyvuoja Lietuvių Tauta!

GERIAUSIAS RECEPTAS DEL SUSTIPRINIMO SILPNŲ, NUSIDIRBUSIŲ VYRŲ IR MOTERŲ.

Tukstančiai Randa Stebėtiną Palengvinimą į Keletą Dienų.

Jei Jusų gydytojas dar nėra užsakęs jo del Jusų, nueikit pas Jusų aptiekorių šiandien ir nusipirkit bonkutę. Jis vadinasi Nuga-Tone. Nuga-Tone sugražina gyvumą, veikmę ir pajėgą nusidėvėjusiems nervams ir raumenims. Jis budavoja raudonąjį kraują, stiprius patvarius nervus, ir labai stebėtinai padidina jų ištvermę. Jis suteikia gaivinantį miegą, gerą apetitą, puikų žlebčiojimą, reguliarį vidurių veikimą, gausiai entuziazmo ir ambicijos. Jei Jųs nesijaučiat kaip reikiant, pabandykit jį. Jis nieko Jums nekainuos jeigu Jums ir nepagelbėtų. Jis yra malonus priimti ir Jųs tuojaus pradėsit jaustis geriau. Imkit jį per keletą dienų ir jei nesijausit geriau, ir neatrodysit geriau, nuneškit atlikusią pakiuko dalį pas Jusų aptiekorių ir jis sugražins Jums Jusų pinigus. Išdirbėjai Nuga-Tone gerai žinodami ką jis padarys del Jusų, prisako visiems aptiekoriams garantuoti jį arba sugrąžinti Jusų pinigus, jei Jųs butumėt neužganėdintas. Rekomenduojamas, garantuojamas ir parduodamas per visus aptiekorius.

BALTIJOS AMERIKOS LINIJA,
tai vienatinė linija,

kurios laivai reguliariškai per ištisus metus susisiekia stačiai su laisvosios Danzigo valstijos portu, taip arti Klaipėdos, kad laivas ant kurio sėdot New Yorke atveža Jumis beveik į pačią Tėvynę-Lietuvą, ba iš Danzigo į Klaipėdą tai tiktai vienos nakties kelionė laivu be jokių ekstra iškaščių.

Sekanti išplaukimai iš New Yorko:
Laivas „ESTONIA" 11 d. Rugpiučio
Laivas „LITUANIA" 1 d. Rugs.
Laivas „ESTONIA" 22 d. Rugsėjo

Kainos laivakorčių: Į Klaipėdą visu keliu vandeniu: 3-čia kliasa $107; 2-rą — $132.50

BALTIC AMERICA LINE,
9 Broadway, New York City.
Kreipkitės čionai ar prie savo vietinių agentų.

Linksmas mislis

ir uras yra ženklai tobulas malimas. Jei maistas yra blogai virinamas, tai jums yra reikalingas stiprintojas kuris atitaisys virinimą. Vartok

SEVERA'S BALZOL

Jis virinimą atgaiviną sustiprina vidurius ir suteikia palengvinimo nuo dispepsijos. Jis yra nepaprastai geras nuo užsisenėjusio užkietejimo.

Ka na 50 ir 85 centai. -:- Pirkite pas aptiekorius.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA

PIRMAS PIKNIKAS!

KURĮ RENGIA A. D. A. D. 16 KUOPA, NEW KENSINGTON, PA., ANT SMITH FARMOS NEDĖLIOJ, LIEPOS (JULY) 26 D., 1925 METŲ.
Pradžia 10 valandą ryte.

Visi lietuviai ir lietuvaitės yra kviečiami skaitlingai atsilankyti į svečius ir linksmai drauge su mumis ant tyro oro laiką praleisti.

Kviečia rengėjai.

PASARGA: Važiuodami su automobiliais iš New Kensington, Pa. Nuo 9-to St. imkit 5-th Ave. ir važiuokit iki Dry St. ir pasukit į kalną po dešinei. Važiuokit iki privažiuosit cimantinį kelią ir pasukit po kairei ir biskį pavažiavę paimkit antrą pelenais išpiltą kelią po kairei ir tiesiok į pikniko vietą. Pėkšti paimkit Bus L & New Kensington Transportation. Prie New Kensington, Pa. geležkelio stoties.

GROBLAUSKIO GUMBALASAI DEL VIDURIŲ SUVARŽYMO MOTERIMS

Nuo skilvio skausmo dieglių ir gazo nepripuoląs nuo užsikimšimo.

KOLLOKWE

Moterys privalo visados laikyt šitą gyduolę taip pat kaip motinoms ir dukterims.

Vartota suviršj 30 metų — nejuokų bandymas.

ALBERT G. GROBLEWSKI & CO.,
Dept. 14, Plymouth, Pa.

VIENAS IŠ SAUGIAUSIŲ BANKŲ.

Vienas iš saugiausių ir geriausių Bankų Pittsburgh, Pa., tai yra ALL NATIONS DEPOSIT BANK. Priima pinigus ant pačėdumo ir moka 4 nuošimtį. Siunčia pinigus į visas dalis svieto greitai ir saugiai. Minėto Banko užrubežinis skyrius po vardu P. V. Obiecunas and Co. Parduoda laivakortes ant visokių linijų į Lietuvą ir iš Lietuvos ant greičiausių laivų. Parupinam pasus keliaujantiems į Lietuvą ir padirbam reikalingus dokumentus del partraukimo giminių iš Lietuvos. Padirbam įgaliojimus arba daviernastis.

Reikalui atsitikus kreipkitės prie vedėjo lietuviško skyriaus ADOMO VARAŠIAUS.

ALL NATIONS DEPOSIT BANK,
12-th and Carson Street, Pittsburgh, Pa.